HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi extinsă)

10 iunie 2009 *

În cauza T-257/04,

Republica Polonă, reprezentată inițial de domnul J. Pietras și ulterior de doamna E. Ośniecka-Tamecka și de domnii T. Nowakowski, M. Dowgielewicz și B. Majczyna, în calitate de agenți, asistați de M. Szpunar, avocat,

reclamantă,

împotriva

Comisiei Comunităților Europene, reprezentată inițial de doamna A. Stobiecka-Kuik și de domnii L. Visaggio și T. van Rijn și ulterior de domnul van Rijn și de doamnele H. Tserepa-Lacombe și A. Szmytkowska, în calitate de agenți,

pârâtă,

având ca obiect o acțiune în anularea articolului 3 și a articolului 4 alineatul (3) și alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul (CE) nr. 1972/2003 al Comisiei din

* Limba de procedură: polona.

10 noiembrie 2003 privind măsurile tranzitorii care urmează să fie adoptate în ceea ce privește schimburile de produse agricole în contextul aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei (JO L 293, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 50, p. 100), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 230/2004 al Comisiei din 10 februarie 2004 (JO L 39, p. 13, Ediție specială, 03/vol. 53, p. 186), precum și prin Regulamentul (CE) nr. 735/2004 al Comisiei din 20 aprilie 2004 (JO L 114, p. 13, Ediție specială, 03/vol. 55, p. 213),

TRIBUNALUL DE PRIMĂ INSTANȚĂ
AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE (Camera întâi extinsă),

compus din doamna V. Tiili (raportor), președinte, domnul F. Dehousse, doamnele I. Wiszniewska-Białecka, K. Jürimäe și domnul S. Soldevila Fragoso, judecători,

grefier: doamna K. Pocheć, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 16 iunie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

Situația de fapt

1 La 10 noiembrie 2003, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1972/2003 privind măsurile tranzitorii care urmează să fie adoptate în ceea ce privește schimburile de produse agricole în contextul aderării Republicii Cehe, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei (JO L 293, p. 3, Ediție specială, 03/vol. 50, p. 100).

2 Acest regulament a fost adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Tratatul între Regatul Belgiei, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Irlanda, Republica Italiană, Marele Ducat al Luxemburgului, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Portugheză, Republica Finlanda, Regatul Suediei, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (state membre ale Uniunii Europene) și Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungară, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă privind aderarea Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace la Uniunea Europeană (JO L 236, p. 17, denumit în continuare „Tratatul de aderare”), semnat la Atena la 16 aprilie 2003 și ratificat de Republica Polonă la 23 iulie 2003, precum și în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul privind condițiile de aderare la Uniunea Europeană a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a

Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 2003, L 236, p. 33, denumit în continuare „Actul de aderare"), anexat la Tratatul de aderare.

3 Acest regulament, care a fost modificat, în esență și în ceea ce privește prezentul litigiu, prin Regulamentul (CE) nr. 230/2004 al Comisiei din 10 februarie 2004 (JO L 39, p. 13, Ediție specială, 03/vol. 53, p. 186) și prin Regulamentul (CE) nr. 735/2004 al Comisiei din 20 aprilie 2004 (JO L 114, p. 13, Ediție specială, 03/vol. 55, p. 213), instituie, printre altele, un sistem de taxare a anumitor produse agricole prin derogare, cu caracter tranzitoriu, de la normele comunitare aplicabile în mod obișnuit.

4 Astfel, articolul 3 din regulamentul menționat prevede:

„Regimul suspensiv

(1) Prezentul articol se aplică prin derogare de la anexa IV [punctul] 5 din Actul de aderare și de la articolele 20 și 214 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar […]

(2) Produsele enumerate la articolul 4 alineatul (5), care au fost puse în liberă circulație înainte de 1 mai 2004 în Comunitatea celor 15 sau într-un nou stat membru și care, la 1 mai 2004, sunt depozitate temporar sau țin de una din destinațiile vamale sau de regimurile vamale prevăzute la articolul 4 alineatul (15) [litera] (b) și alineatul (16) [literele] (b)-(g) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 în Comunitatea extinsă sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export, sunt supuse dreptului de import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii în liberă circulație.

Primul paragraf nu se aplică produselor exportate din Comunitatea celor 15, atunci când importatorul face dovada că nu a fost solicitată nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare. La cererea importatorului, exportatorul se asigură că autoritatea competentă aplică o notă pe declarația de export care să certifice că nu s-a solicitat nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare.

(3) Produsele enumerate la articolul 4 alineatul (5), care provin din țări terțe, plasate sub regimul de perfecționare activă prevăzut la articolul 4 alineatul (16) [litera] (d) sau sub regimul de admitere temporară prevăzut la articolul 4 alineatul (16) [litera] (f) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 într-un nou stat membru la 1 mai 2004 și care sunt puse în liberă circulație la această dată sau după această dată, sunt supuse dreptului de import care se aplică în ziua punerii în liberă circulație a produselor provenind din țări terțe."

5 Articolul 4 din regulamentul menționat prevede:

„Taxarea mărfurilor puse în liberă circulație

(1) Fără a aduce atingere anexei IV [punctul] 4 din Actul de aderare și cu condiția ca nicio altă legislație mai severă să nu se aplice la nivel intern, noile state membre aplică taxe deținătorilor de stocuri excedentare de produse puse în liberă circulație la 1 mai 2004.

(2) Pentru a stabili stocurile excedentare ale fiecărui deținător, noile state membre iau în special în considerare:

(a) media stocurilor disponibile în cursul anilor care preced aderarea;

(b) fluxurile comerciale existente în cursul anilor care preced aderarea;

(c) împrejurările care au determinat crearea stocurilor.

Noțiunea de stocuri excedentare se aplică produselor importate în noile state membre sau originare din aceste state. Noțiunea de stocuri excedentare se aplică, de asemenea, produselor destinate pieței noilor state membre.

[…]

(3) Valoarea taxei prevăzute la alineatul (1) se determină în funcție de dreptul de import *erga omnes* care se aplică la 1 mai 2004. Taxa colectată de către autoritățile naționale se varsă la bugetul național al noului stat membru.

[…]

(5) Prezentul articol se aplică produselor încadrate la următoarele coduri NC:

[…]

— în cazul Poloniei:

0201 30 00, 0202 30 10, 0202 30 50, 0202 30 90, 0204 30 00, 0204 43 10, 0206 29 91, 0207 14 10, 0207 14 70, 0402 10, 0402 21, 0405 10, 0405 90, 0406, 0703 20 00, 0711 51 00, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006 10, 1006 20, 1006 30, 1006 40, 1007, 1008, 1101, 1102, 1103, 1104, 1107, 1108, 1509, 1510, 1602 32 11, 1702 30 [(cu excepția codului 1702 30 10)], 1702 40 [(cu excepția codului 1702 40 10)], 1702 90 [(numai în ceea ce privește codurile 1702 90 10, 1702 90 50, 1702 90 75 și 1702 90 79)], 2003 10 20, 2003 10 30, 2008 30 55, 2008 30 75.

[…]

(6) Comisia poate adăuga produse la lista stabilită în alineatul (5) sau le poate elimina din aceasta.”

6 Șapte dintre produsele conținute în lista menționată la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, astfel cum a fost modificată, și anume produsele incluse la pozițiile NC 0202 30 10, 0202 30 50, 0207 14 10, 0207 14 70, 1602 32 11, 2008 30 55 și 2008 30 75, au fost incluse în această listă prin Regulamentul nr. 735/2004. Acest regulament a modificat numai lista în cauză, iar nu și textul celorlalte dispoziții ale Regulamentului nr. 1972/2003 care sunt contestate în cadrul prezentei acțiuni.

Procedura

7 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 28 iunie 2004, Republica Polonă a introdus prezenta acțiune.

8 Considerând că prezenta cauză ridică o problemă de interpretare identică celei examinate în cauza C-273/04, Polonia/Consiliul, aflată pe rolul Curții, președintele Camerei a treia a Tribunalului a suspendat, prin Ordonanța din 11 iulie 2006, în conformitate cu articolul 54 al treilea paragraf din Statutul Curții de Justiție, cu articolul 77 litera (a) și cu articolul 78 din Regulamentul de procedură al Tribunalului, procedura în prezenta cauză până la pronunțarea hotărârii de către Curtea de Justiție.

9 Prin Hotărârea din 23 octombrie 2007, Polonia/Consiliul (C-273/04, Rep., p. I-8925), Curtea a decis să respingă acțiunea respectivă după ce a examinat mai întâi fondul cauzei, fără a se pronunța cu privire la excepția de inadmisibilitate ridicată de Consiliu.

10 Întrucât compunerea camerelor Tribunalului a fost modificată, judecătorul raportor a fost repartizat în cadrul Camerei întâi, căreia i-a fost, în consecință, atribuită prezenta cauză.

11 Interpretând cererea Republicii Polone de trimitere a cauzei în fața Marii Camere ca urmărind, în subsidiar, trimiterea cauzei spre judecare unei camere de cinci judecători, prin Decizia din 8 ianuarie 2008, la propunerea Camerei întâi, Tribunalul a trimis cauza Camerei întâi extinse, în conformitate cu articolul 51 alineatul (1) al doilea paragraf din Regulamentul de procedură, potrivit căruia cauza trebuie judecată de o cameră compusă din cel puțin cinci judecători atunci când un stat membru, parte în proces, solicită aceasta.

12 La 11 aprilie 2008, Tribunalul a adresat în scris o serie de întrebări Comisiei, care a răspuns acestei solicitări în termenul acordat.

13 Pe baza raportului judecătorului raportor, Tribunalul (Camera întâi extinsă) a decis deschiderea procedurii orale.

14 Pledoariile părților și răspunsurile acestora la întrebările adresate de Tribunal au fost ascultate în ședința din 16 iunie 2008.

15 Republica Polonă solicită Tribunalului:

— anularea articolului 3 și a articolului 4 alineatul (3) și alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, cu modificările ulterioare;

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.

16 Comisia solicită Tribunalului:

— respingerea în totalitate a acțiunii;

— obligarea Republicii Polone la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la admisibilitate

Argumentele părților

17 Fără a ridica, în mod formal, o excepție de inadmisibilitate, Comisia a susținut în apărare că acțiunea a fost introdusă cu depășirea termenului și că este, prin urmare, inadmisibilă.

18 Comisia amintește că, potrivit articolului 230 al cincilea paragraf CE, o acțiune îndreptată împotriva unui regulament trebuie formulată în termen de două luni începând din a cincisprezecea zi care urmează datei publicării acestuia. Prin urmare, dat fiind că Regulamentul nr. 1972/2003 a fost publicat în Jurnalul Oficial la 11 noiembrie 2003, termenul pentru introducerea unei acțiuni împotriva acestui regulament ar fi expirat la 4 februarie 2004 la miezul nopții.

19 Comisia subliniază că Actul de aderare nu prevede nicio normă care ar permite să se deroge de la termenul stabilit prin articolul 230 CE. Aceasta consideră că stabilirea unei alte date decât cea a publicării Regulamentului nr. 1972/2003 drept dată la care începe să curgă termenul în care Republica Polonă putea introduce acțiunea ar avea ca efect stabilirea pentru noile state membre a unei date la care expiră termenul pentru introducerea acțiunii diferite de cea prevăzută pentru vechile state membre.

20 În susținerea afirmației sale, Comisia invocă Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Comisia/Austria (C-194/01, Rec., p. I-4579). Aceasta afirmă că, în hotărârea menționată, Curtea a considerat că noile state membre nu pot formula, după

momentul aderării lor, o acțiune în anulare împotriva unui act comunitar dacă termenul pentru atacarea acestuia a expirat înainte de data aderării acestor state (punctul 41). Este invocată de asemenea Hotărârea Curții din 16 februarie 1982, Halyvourgiki și Helleniki Halyvourgia/Comisia (39/81, 43/81, 85/81 și 88/81, Rec., p. 593, punctele 9-15), în care, potrivit Comisiei, Curtea a considerat că actele adoptate între data semnării Tratatului de aderare și data la care acesta a intrat în vigoare sunt obligatorii de plin drept pentru noile state membre începând cu momentul intrării în vigoare a tratatului menționat.

21 În final, Comisia consideră că argumentul prezentat de Republica Polonă în memoriul în replică, potrivit căruia, chiar dacă termenul pentru introducerea unei acțiuni împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 ar fi expirat, acțiunea ar fi în orice caz admisibilă în ceea ce privește produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004, reprezintă un motiv nou în sensul articolului 48 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, fiind, așadar, inadmisibil.

22 Republica Polonă amintește că articolul 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare prevede că instituțiile Uniunii pot adopta, înainte de aderare, măsurile prevăzute la articolul 41 din actul menționat, măsuri care intră în vigoare numai sub rezerva și de la data intrării în vigoare a tratatului în cauză. Această din urmă împrejurare ar deosebi Regulamentul nr. 1972/2003 de celelalte acte adoptate de instituțiile Comunităților înaintea aderării, la fel ca și faptul că expresia „state membre" cuprinsă în regulamentul menționat se referă atât la vechile state membre, cât și la noile state membre.

23 Acesta este motivul pentru care, fără a repune în discuție termenul stabilit la articolul 230 CE în ceea ce privește toate actele adoptate în cursul perioadei anterioare aderării unui nou stat membru, Republica Polonă consideră că, în măsura în care Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adoptat în temeiul Actului de aderare și îi era adresat în calitate de stat membru, avea dreptul să formuleze o acțiune într-un termen de două luni de la data aderării.

24 În această privință, Republica Polonă arată că Hotărârile Halyvourgiki și Helleniki Halyvourgia/Comisia și Comisia/Austria, punctul 20 de mai sus, nu se referă la acte

juridice care, precum Regulamentul nr. 1972/2003, au fost adoptate în temeiul unui act de aderare.

25 Pe de altă parte, Republica Polonă consideră că, întrucât Regulamentul nr. 1972/2003 era adresat statelor membre ale Uniunii Europene la 1 mai 2004, publicarea sa trebuie efectuată în cele 20 de limbi oficiale ale Uniunii Europene potrivit punctului 22 alineatul (1) din anexa II la Actul de aderare. Prin urmare, procesul de publicare a regulamentului menționat nu s-ar fi încheiat la 11 noiembrie 2003, ci la 1 mai 2004, dată la care sau începând de la care acest regulament a fost publicat în cele 20 de limbi oficiale.

26 Republica Polonă afirmă că teza sa este confirmată de jurisprudența potrivit căreia, întrucât diversele versiuni lingvistice ale textelor comunitare sunt deopotrivă autentice, interpretarea lor implică o comparare a versiunilor lingvistice (Hotărârea Curții din 6 octombrie 1982, Cilfit și alții, 283/81, Rec., p. 3415, punctul 18). Astfel, la 11 noiembrie 2003, Regulamentul nr. 1972/2003 nu ar fi fost publicat în limba polonă și, prin urmare, nu ar fi fost posibilă interpretarea corectă a acestuia.

27 Republica Polonă susține de asemenea că 1 mai 2004 este data la care începe să curgă termenul în care poate fi introdusă o acțiune pentru toate statele membre, și nu doar pentru statele membre care au aderat la această dată, ceea ce lipsește de temei argumentele Comisiei referitoare la datele diferite la care ar expira termenul în care poate fi introdusă o acțiune.

28 Republica Polonă subliniază, în plus, că teza Comisiei implică o protecție jurisdicțională mai redusă pentru noile state membre, cu toate că acestea sunt afectate în mod considerabil de Regulamentul nr. 1972/2003. Or, acestea ar trebui să fie în măsură să atace regulamentul respectiv în calitate de state membre, întrucât acest regulament le este adresat în această calitate.

29 Astfel, Republica Polonă pretinde că nu ar fi putut, înainte de aderare, să formuleze o acțiune împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 în calitate de parte neprivilegiată, în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE, întrucât, pe de o parte, regulamentul în cauză reprezintă un act cu aplicabilitate generală, și nu o decizie individuală în sensul dispoziției menționate și, pe de altă parte, acesta nu o privește direct și individual în sensul jurisprudenței Curții referitoare la acțiunile formulate de colectivități teritoriale (Hotărârea Curții din 22 noiembrie 2001, Nederlandse Antillen/Consiliul, C-452/98, Rec., p. I-8973, și Hotărârea Curții din 10 aprilie 2003, Comisia/Nederlandse Antillen, C-142/00 P, Rec., p. I-3483, punctul 69). Astfel, în opinia Republicii Polone, pot fi considerate acte care privesc individual respectivele colectivități teritoriale numai acele acte care le împiedică să își îndeplinească atribuțiile în modul pe care îl consideră adecvat (Hotărârea Tribunalului din 15 iunie 1999, Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Comisia, T-288/97, Rec., p. II-1871). Or, Regulamentul nr. 1972/2003 nu ar fi limitat drepturile sale în această privință.

30 Republica Polonă susține de asemenea că articolul 241 CE nu constituie o cale de atac utilă împotriva Regulamentului nr. 1972/2003, întrucât nu prevede un drept la acțiune autonom și nu poate fi invocat decât în mod incident în cadrul unei proceduri inițiate prin raportare la un alt temei juridic. În plus, dispozițiile Regulamentului nr. 1972/2003 aflate în cauză ar fi atât de precise, încât nu ar constitui temeiul adoptării unor măsuri de executare mai detaliate, ceea ce nu ar permite invocarea inaplicabilității lor pe baza articolului 241 CE. Pe de altă parte, un stat membru nu poate, după expirarea termenului prevăzut la articolul 230 CE, să repună în discuție validitatea unui act comunitar pentru a se apăra în cadrul unei proceduri având ca obiect constatarea faptului că nu și-a îndeplinit obligațiile prin faptul că nu l-a transpus. Prin urmare, teza Comisiei ar avea drept rezultat lipsirea Republicii Polone de dreptul de a formula o acțiune împotriva Regulamentului nr. 1972/2003.

31 În subsidiar, în memoriul în replică, Republica Polonă susține că prezenta acțiune, introdusă la 28 iunie 2004, este în orice caz admisibilă în ceea ce privește produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004, care a fost publicat în Jurnalul Oficial la 21 aprilie 2004, dat fiind că a formulat o acțiune în anulare împotriva Regulamentului nr. 1972/2003, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul nr. 735/2004.

Aprecierea Tribunalului

32 Potrivit articolului 230 al cincilea paragraf CE, acțiunile „trebuie formulate în termen de două luni […] de la publicarea actului […] sau, în lipsă, de la data la care [reclamantul] a luat cunoștință de actul respectiv". După cum rezultă din chiar textul acestei dispoziții, criteriul datei luării la cunoștință a actului, ca moment de la care începe să curgă termenul de introducere a acțiunii, prezintă un caracter subsidiar în raport cu cel al publicării sau cu cel al notificării actului (Hotărârea Curții din 10 martie 1998, Germania/Consiliul, C-122/95, Rec., p. I-973, punctul 35).

33 Trebuie de asemenea subliniat că aplicarea strictă a reglementărilor comunitare privind termenele procedurale este impusă de cerința securității juridice și de necesitatea de a evita orice discriminare sau orice tratament arbitrar în cadrul administrării justiției (Ordonanța Curții din 5 februarie 1992, Franța/Comisia, C-59/91, Rec., p. I-525, punctul 8, Hotărârea Curții din 15 iunie 1994, Comisia/BASF și alții, C-137/92 P, Rec., p. I-2555, punctul 40, Ordonanța Curții din 7 mai 1998, Irlanda/Comisia, C-239/97, Rec., p. I-2655, punctul 7, și Ordonanța Curții din 17 mai 2002, Germania/Parlamentul European și Consiliul, C-406/01, Rec., p. I-4561, punctul 20). În plus, respectarea strictă a termenelor procedurale este impusă de cerința unei bune administrări a justiției și de cerința economiei procedurale (Hotărârea Curții din 14 septembrie 1999, Comisia/AssiDomän Kraft Products și alții, C-310/97 P, Rec., p. I-5363, punctul 61). În sfârșit, caracterul tardiv al unei acțiuni reprezintă o excepție de ordine publică ce trebuie examinată din oficiu (Hotărârea Curții din 5 iunie 1980, Belfiore/Comisia, 108/79, Rec., p. 1769, punctul 3).

34 În speță, Regulamentul nr. 1972/2003 a fost publicat în Jurnalul Oficial la 11 noiembrie 2003. Se impune prin urmare ca momentul la care expiră termenul pentru introducerea acțiunii să fie calculat în raport cu această dată.

35 În temeiul articolului 101 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul de procedură, „în cazul termenelor pe zile, pe săptămâni, pe luni sau pe ani care încep să curgă de la momentul producerii unui eveniment sau al efectuării unui act, ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului nu intră în calculul acelui termen". În plus, în

conformitate cu articolul 102 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, atunci când un termen pentru introducerea unei acțiuni împotriva unui act al unei instituții începe să curgă de la data publicării actului, acest termen se calculează, în sensul articolului 101 alineatul (1) litera (a), de la sfârșitul celei de a paisprezecea zile de la data publicării actului în Jurnalul Oficial. Rezultă că, în speță, termenul de două luni pentru introducerea acțiunii se calculează începând cu data de 25 noiembrie 2003, la miezul nopții.

36 Pe de altă parte, articolul 101 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul de procedură prevede că un termen pe luni expiră la sfârșitul zilei care, în ultima lună, are aceeași cifră cu ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului de la care începe să curgă termenul. Prezentul termen pentru introducerea acțiunii a expirat, așadar, la 25 ianuarie 2004 la miezul nopții.

37 Cu toate acestea, ținând seama de faptul că, în temeiul articolului 102 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, termenele procedurale se prelungesc pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu zece zile, termenul total prevăzut pentru introducerea unei acțiuni împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 a expirat la 4 februarie 2004 la miezul nopții.

38 Or, Republica Polonă a introdus prezenta acțiune la 28 iunie 2004. Rezultă că, în ceea ce privește Regulamentul nr. 1972/2003, această acțiune a fost tardiv formulată.

39 Niciunul dintre argumentele prezentate de Republica Polonă nu poate repune în discuție această concluzie.

40 În ceea ce privește, în primul rând, argumentul Republicii Polone întemeiat pe publicarea incompletă a Regulamentului nr. 1972/2003 ca urmare a faptului că acesta nu ar fi fost publicat în cele 20 de limbi oficiale ale Uniunii Europene, trebuie să se arate că articolul 4 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene (JO 1958, 17, p. 385, Ediție specială, 01/vol. 1, p. 3), cu modificările ulterioare, prevede, în versiunea care era în

vigoare la 11 noiembrie 2003, că „regulamentele și alte texte cu aplicabilitate generală se redactează în cele 11 limbi oficiale.”

41 Astfel, întrucât articolul 1 din Tratatul de aderare prevede că dispozițiile Actului de aderare fac parte integrantă din tratatul menționat, acestea intră în vigoare la aceeași dată precum acesta din urmă. Prin urmare, modificările aduse regimului lingvistic, care sunt prevăzute la punctul 22 alineatul (1) din anexa II la Actul de aderare și care includ limbile noilor state membre printre limbile de lucru ale instituțiilor, nu au intrat în vigoare decât la 1 mai 2004.

42 În consecință, Comisia nu era obligată să publice Regulamentul nr. 1972/2003 în limba polonă la 11 noiembrie 2003 și acesta putea fi interpretat pe baza versiunilor lingvistice publicate la acea dată.

43 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentul întemeiat pe intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 1972/2003 sub rezerva și la data intrării în vigoare a Tratatului de aderare, adică la 1 mai 2004, este important să nu fie confundată opozabilitatea unui act, care este legată de îndeplinirea tuturor formalităților de publicitate necesare și care determină începerea curgerii termenului de introducere a acțiunii, cu intrarea în vigoare a actului menționat, care poate fi amânată (a se vedea în acest sens Concluziile avocatului general M. Poiares Maduro prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, punctul 9 de mai sus, Rec., p. I-8929, I-8962, punctul 23).

44 Articolul 230 al cincilea paragraf CE nu prevede că data intrării în vigoare a actului este data la care începe să curgă termenul în care poate fi introdusă o acțiune. Prin urmare, chiar dacă Regulamentul nr. 1972/2003 s-ar deosebi, astfel cum pretinde Republica Polonă, de restul acquis-ului comunitar în ceea ce privește momentul punerii sale în aplicare și sfera destinatarilor săi, acest fapt nu ar împiedica începerea curgerii termenului în care poate fi introdusă o acțiune de la momentul publicării regulamentului în cauză.

45 În ceea ce privește, în al treilea rând, argumentul potrivit căruia Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adresat tuturor statelor membre, inclusiv Republicii Polone, astfel încât aceasta din urmă trebuie să îl poată ataca în această calitate, și acest argument trebuie să fie respins.

46 Astfel, în primul rând, Actul de aderare prevede în mod specific posibilitatea instituțiilor comunitare de a adopta anumite măsuri între data semnării Actului de aderare și data aderării noilor state membre, fără a prevedea însă derogări cu caracter temporar de la sistemul de control al legalității actelor comunitare.

47 În al doilea rând, trebuie amintit că reglementările comunitare privind termenele procedurale sunt de strictă aplicare (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 15 ianuarie 1987, Misset/Consiliul, 152/85, Rec., p. 223, punctul 11) și că nu se poate deroga de la acestea decât în situații cu totul excepționale, de caz fortuit sau de forță majoră (Ordonanța Curții din 19 februarie 2004, Forum des migrants/Comisia, C-369/03 P, Rec., p. I-1981, punctul 16). Or, Republica Polonă nu explică în ce măsură situația din speță ar fi cu totul excepțională în ceea ce o privește și ar impune o derogare de la principiul aplicării stricte a termenelor procedurale, aducând astfel atingere principiului securității juridice.

48 În al treilea rând, dacă argumentul Republicii Polone ar trebui înțeles în sensul că aceasta considera că trebuia să aștepte obținerea calității de stat membru pentru a putea formula acțiunea, este necesar să se sublinieze că termenul prevăzut la articolul 230 CE pentru introducerea unei acțiuni este de aplicare generală. Acesta nu necesita, în ceea ce privește Republica Polonă, calitatea de stat membru. Acest termen pentru introducerea unei acțiuni se aplică în orice caz în ceea ce privește Republica Polonă în calitatea acesteia de persoană juridică.

49 În ceea ce privește, în ultimul rând, argumentul întemeiat pe dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă, trebuie semnalat încă de la început că dreptul la o protecție jurisdicțională efectivă nu este nicidecum afectat de aplicarea strictă a reglementărilor

comunitare privind termenele procedurale, care răspunde în special unei cerințe de securitate juridică (Ordonanța Germania/Parlamentul European și Consiliul, punctul 33 de mai sus, punctul 20).

50 Pe de altă parte, deși condițiile privind inițierea unei acțiuni în fața instanței comunitare trebuie interpretate în lumina principiului asigurării unei protecții jurisdicționale efective, nu este mai puțin adevărat că o astfel de interpretare nu poate duce la ignorarea unei condiții expres prevăzute de tratat, fără a se depăși competențele pe care acesta la conferă instanțelor comunitare (Hotărârea Curții din 25 iulie 2002, Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, C-50/00 P, Rec., p. I-6677, punctul 44; a se vedea de asemenea, prin analogie, Ordonanța Curții din 28 martie 2003, Diputación Foral de Álava și alții/Comisia, C-75/02 P, Rec., p. I-2903, punctul 34).

51 În sfârșit, chiar dacă este adevărat că instanțele comunitare au stabilit, în cadrul interpretării articolului 230 al doilea și al patrulea paragraf CE, că justițiabilii care erau lipsiți de orice cale de atac efectivă în ceea ce privește actele menționate la articolul 230 primul paragraf CE aveau calitatea de a formula acțiuni în anulare împotriva acestor acte (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 23 aprilie 1986, Les Verts, 294/83, Rec., p. 1339, punctul 23, Hotărârea Curții din 7 iulie 1992, Parlamentul European/Consiliul, C-295/90, Rec., p. I-4193, și Hotărârea Curții din 16 iulie 1992, Parlamentul European/Consiliul, C-65/90, Rec., p. I-4593), nu este mai puțin adevărat că faptul că termenul pentru introducerea unei acțiuni începe să curgă de la momentul publicării Regulamentului nr. 1972/2003 nu împiedica Republica Polonă să sesizeze Tribunalul în vederea controlării legalității regulamentului menționat. Aceasta putea, contrar afirmațiilor sale, să formuleze o acțiune împotriva acestui act în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

52 Astfel, chiar dacă statele terțe, inclusiv noile state membre înaintea aderării, nu pot revendica statutul procesual pe care sistemul comunitar îl acordă statelor membre, acestea beneficiază de calitatea procesuală activă pe care acest sistem o conferă persoanelor juridice (a se vedea în acest sens Concluziile avocatului general M. Poiares Maduro prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, punctul 43 de mai sus, punctul 40).

53 Această interpretare este confirmată de jurisprudența referitoare la dreptul de a formula acțiuni în anulare al entităților infrastatale, potrivit căreia obiectivul articolului 230 al patrulea paragraf CE este acela de a acorda o protecție jurisdicțională

adecvată tuturor persoanelor, fizice sau juridice, pe care actele instituțiilor comunitare le privesc în mod direct și individual. În consecință, calitatea procesuală activă trebuie recunoscută numai în funcție de acest obiectiv, iar acțiunea în anulare trebuie, prin urmare, să fie accesibilă tuturor celor care îndeplinesc condițiile obiective prevăzute, și anume celor care au personalitatea juridică necesară și sunt vizați direct și individual de actul atacat. Această soluție se impune de asemenea în cazul în care reclamanta este o entitate publică ce îndeplinește aceste criterii (Hotărârea Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Comisia, punctul 29 de mai sus, punctul 41; a se vedea de asemenea Concluziile avocatului general M. Poiares Maduro prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Polonia/Consiliul, punctul 43 de mai sus, punctul 41), ceea ce era aplicabil în cazul noilor state membre înaintea aderării acestora la Uniunea Europeană.

54 În speță, este adevărat că Regulamentul nr. 1972/2003 constituie un act cu aplicabilitate generală, și nu o decizie în sensul articolului 249 CE. Cu toate acestea, aplicabilitatea generală a unui act nu exclude posibilitatea ca acesta să privească în mod direct și individual anumite persoane fizice sau juridice (Hotărârea Curții din 18 mai 1994, Codorníu/Consiliul, C-309/89, Rec., p. I-1853, punctul 19, și Hotărârea Nederlandse Antillen/Consiliul, punctul 29 de mai sus, punctul 55).

55 Potrivit unei jurisprudențe constante, un act cu aplicabilitate generală, precum un regulament, nu poate privi în mod individual anumite persoane fizice sau juridice decât dacă le aduce atingere în temeiul anumitor calități care le sunt specifice sau al unei situații de fapt care le caracterizează în raport cu orice altă persoană și, prin urmare, le individualizează într-un mod analog cu cel în care ar fi individualizat destinatarul unei decizii în sensul articolului 249 CE (Hotărârea Curții din 22 noiembrie 2001, Antillean Rice Mills/Consiliul, C-451/98, Rec., p. I-8949, punctul 49, Hotărârea Unión de Pequeños Agricultores/Consiliul, punctul 50 de mai sus, punctul 36, și Hotărârea Comisia/Nederlandse Antillen, punctul 29 de mai sus, punctul 65).

56 Trebuie subliniat în această privință că o entitate infrastatală este vizată direct și individual de un act comunitar atunci când acesta din urmă o împiedică în mod direct să își exercite competențele proprii astfel cum aceasta consideră adecvat (a se vedea în acest sens Hotărârea Tribunalului din 30 aprilie 1998, Vlaams Gewest/Comisia, T-214/95, Rec., p. II-717, punctul 29, și Hotărârea Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia/Comisia, punctul 29 de mai sus, punctul 31).

57 Aceste principii trebuie să se aplice și în cazul noilor state membre înaintea aderării lor la Uniunea Europeană, în ceea ce privește actele comunitare adoptate după semnarea de către acestea a Tratatului de aderare.

58 Or, se impune constatarea că dispozițiile Regulamentului nr. 1972/2003 stabilesc diferite obligații în sarcina Republicii Polone, afectând astfel în mod direct exercitarea competențelor proprii ale acesteia.

59 Astfel, Republica Polonă este obligată, printre altele, potrivit articolului 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, să efectueze fără întârziere la 1 mai 2004 un inventar al stocurilor disponibile în ceea ce privește anumite produse agricole și să aplice deținătorilor de stocuri excedentare de produse puse în liberă circulație taxe al căror cuantum trebuie să fie egal cu valoarea taxei la import *erga omnes* care se aplică la această dată.

60 În plus, articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 obligă Republica Polonă să aplice o taxă produselor enumerate la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din regulamentul menționat care au fost puse în liberă circulație înainte de 1 mai 2004 pe teritoriul său și care, la 1 mai 2004, sunt depozitate temporar sau țin de una dintre destinațiile vamale sau de regimurile vamale prevăzute la articolul 4 alineatul (15) litera (b) și la articolul 4 alineatul (16) literele (b)-(g) din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO 1996, L 97, p. 38, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58) în Comunitatea extinsă, sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export, taxă al cărei cuantum trebuie să fie egal cu valoarea taxei la import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii în liberă circulație.

61 Prin urmare, se impune concluzia că, înainte de a dobândi calitatea de stat membru, Republica Polonă era vizată direct și individual de Regulamentul nr. 1972/2003 și putea formula o acțiune în anulare împotriva acestuia în temeiul articolului 230 al patrulea paragraf CE.

62 Rezultă din considerațiile prezentate anterior că aplicarea strictă a termenelor pentru introducerea unei acțiuni începând de la data publicării Regulamentului nr. 1972/2003 nu împiedica, în speță, Republica Polonă să își exercite drepturile și să se bucure de o protecție jurisdicțională efectivă.

63 Având în vedere cele prezentate anterior, trebuie să se constate că, în ceea ce privește Regulamentul nr. 1972/2003, prezenta acțiune este tardivă și, prin urmare, trebuie respinsă ca inadmisibilă.

64 Trebuie, așadar, să fie analizat argumentul invocat în subsidiar de Republica Polonă, potrivit căruia prezenta acțiune, întrucât a fost introdusă la 28 iunie 2004, este în orice caz admisibilă în ceea ce privește produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004, care a fost publicat în Jurnalul Oficial la 21 aprilie 2004.

65 Trebuie amintit de la început că, în cazul Republicii Polone, Regulamentul nr. 735/2004 a adăugat, printre altele, în lista produselor care sunt supuse măsurilor prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 șapte produse care, anterior, nu făceau obiectul unor măsuri similare (a se vedea punctul 6 de mai sus).

66 Or, prezenta acțiune a fost formulată de Republica Polonă împotriva Regulamentului nr. 1972/2003 cu modificările ulterioare, printre altele, prin Regulamentul nr. 735/2004. Rezultă că Republica Polonă a contestat de la momentul introducerii cererii faptul că cele șapte produse adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004 sunt supuse acelorași măsuri care au fost instituite inițial prin Regulamentul nr. 1972/2003 pentru alte produse.

67 Trebuie, așadar, respinsă teza Comisiei potrivit căreia Republica Polonă, prezentând în subsidiar acest argument de-abia în cadrul replicii, ar fi invocat un motiv nou pe

parcursul procesului, ceea ce este interzis de articolul 48 alineatul (2) primul paragraf din Regulamentul de procedură.

68 Chiar dacă argumentul de ordin procedural care a fost respins în cele de mai sus este singurul argument invocat de Comisie împotriva admisibilității acțiunii în ceea ce privește faptul că produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004 au fost supuse măsurilor menționate anterior, trebuie totuși ca prezenta problemă de admisibilitate să fie examinată din punct de vedere material, în măsura în care, astfel cum a fost subliniat la punctul 33 de mai sus, caracterul tardiv al unei acțiuni reprezintă o excepție de ordine publică ce trebuie examinată din oficiu.

69 Este astfel important să se examineze dacă, dat fiind că Republica Polonă nu contestă în sine adăugarea, în ceea ce o privește, a șapte produse în lista produselor supuse măsurilor prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003, ci legalitatea acestor măsuri, nu ar trebui să se considere că prezenta acțiune este inadmisibilă în ceea ce privește produsele adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004, deoarece, prin acest motiv invocat, Republica Polonă nu contestă în realitate legalitatea modificărilor operate de regulamentul menționat, ci legalitatea măsurilor instituite inițial de Regulamentul nr. 1972/2003 pentru alte produse, eludând astfel termenul de prescripție referitor la acesta din urmă.

70 Trebuie subliniat în această privință că, deși caracterul definitiv al unui act care nu a fost atacat în termen nu se referă numai la actul propriu-zis, ci și la orice act ulterior care ar avea un caracter pur confirmativ, această soluție justificându-se prin necesitatea asigurării stabilității juridice și fiind valabilă atât pentru actele individuale, cât și pentru actele cu caracter normativ, cum ar fi un regulament, atunci când o dispoziție dintr-un regulament este modificată, calea acțiunii este din nou deschisă nu numai împotriva acestei dispoziții, ci și împotriva tuturor acelor dispoziții care, chiar nemodificate, formează un tot împreună cu aceasta (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 18 octombrie 2007, Comisia/Parlamentul European și Consiliul, C-299/05, Rep., p. I-8695, punctele 29 și 30).

71 Or, un act comunitar în temeiul căruia anumite produse sunt adăugate într-o listă nu poate decât să formeze un tot împreună cu dispozițiile unui alt act comunitar care

prevăd măsurile cărora le sunt supuse produsele din această listă, întrucât, în caz contrar, actul în temeiul căruia au fost adăugate produsele ar fi lipsit de orice efect juridic.

72 Trebuie subliniat, pe de altă parte, că o persoană care, având calitatea necesară pentru a formula o acțiune împotriva unui act comunitar în temeiul căruia produsele aflate pe o listă sunt supuse anumitor măsuri, omite să facă acest lucru în termenul prevăzut nu poate fi, pentru acest motiv, împiedicată să invoce, în cadrul unei acțiuni îndreptate împotriva unui alt act în temeiul căruia anumite produse sunt adăugate în lista în cauză, nelegalitatea măsurilor cărora le sunt în prezent supuse aceste produse suplimentare. Într-adevăr, astfel de măsuri constituie, în privința produselor adăugate în această listă prin intermediul celui de al doilea act adoptat, măsuri noi. Nu se poate, așadar, considera că cel de al doilea act adoptat are un caracter pur confirmativ în privința măsurilor menționate.

73 Trebuie, așadar, să se constate că prezenta acțiune este admisibilă în condițiile în care poate fi interpretată ca fiind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune, în ceea ce privește Republica Polonă, șapte produse suplimentare acelorași măsuri precum cele instituite inițial prin Regulamentul nr. 1972/2003 pentru alte produse (denumite în continuare „măsurile în litigiu"), măsuri pe care Republica Polonă le consideră nelegale în ceea ce privește aceste șapte produse suplimentare. Motivele și argumentele invocate de Republica Polonă împotriva dispozițiilor contestate din Regulamentul nr. 1972/2003 trebuie interpretate în acest sens.

Cu privire la fond

74 În esență, prezenta acțiune este divizată în patru părți.

75 În prima parte, Republica Polonă invocă cinci motive în susținerea cererii sale de anulare a Regulamentului nr. 735/2004 în măsura în care acesta supune, în privința sa, șapte produse suplimentare măsurilor menționate la articolul 3 din Regulamentul

nr. 1972/2003, măsuri pe care aceasta le consideră nelegale în privința produselor în cauză. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea principiului liberei circulații a mărfurilor. Al doilea motiv este întemeiat pe lipsa de competență a Comisiei de a adopta măsurile menționate și pe încălcarea articolelor 22 și 41 din Actul de aderare. Al treilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate. Al patrulea motiv este întemeiat pe lipsa sau pe insuficiența motivării. În sfârșit, al cincilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime.

76 În a doua parte, Republica Polonă invocă două motive în susținerea cererii sale de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune, în privința sa, șapte produse suplimentare măsurii menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, măsură pe care aceasta o consideră nelegală în privința produselor în cauză. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea articolului 41 din Actul de aderare și a principiului proporționalității. Al doilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

77 În a treia parte, Republica Polonă invocă un singur motiv în susținerea cererii sale de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta adaugă, în privința sa, șapte produse în lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, listă în legătură cu care Republica Polonă consideră că a fost modificată cu încălcarea articolului 41 din Actul de aderare și a principiului proporționalității.

78 În sfârșit, în partea a patra, Republica Polonă invocă un singur motiv în susținerea cererii sale de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune, în privința sa, șapte produse suplimentare tuturor măsurilor în litigiu, măsuri pe care aceasta le consideră nelegale în privința produselor în cauză. Singurul motiv invocat este întemeiat pe existența unui abuz de putere.

79 Este necesar să fie examinate întâi motivele invocate de Republica Polonă în a doua parte a acțiunii și, apoi, cele invocate în cea de a treia, în prima și în a patra parte ale acțiunii.

Cu privire la a doua parte a acțiunii, referitoare la o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare măsurii menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003

80 Din considerentul (1) al Regulamentului nr. 1972/2003 reiese că trebuie să se adopte măsuri tranzitorii pentru a evita riscul devierii traficului comercial în detrimentul organizării comune a piețelor agricole ca urmare a aderării celor 10 noi state la Uniunea Europeană, la 1 mai 2004. De asemenea, potrivit considerentului (3) al regulamentului menționat, aceste devieri se referă adesea la produsele deplasate artificial în vederea extinderii și care nu fac, așadar, parte din stocurile obișnuite ale statului respectiv, însă stocurile excedentare pot, de asemenea, proveni din producția națională. În final, se precizează că este, așadar, necesară aplicarea unor taxe care să descurajeze menținerea unor stocuri excedentare în noile state membre.

81 Articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 instituie aceste taxe. Astfel, reiese din textul alineatului (1) al acestui articol coroborat cu alineatul (2) că, fără a aduce atingere punctului 4 din anexa IV la Actul de aderare și cu condiția ca nicio altă legislație mai severă să nu se aplice la nivel intern, noile state membre aplică taxe deținătorilor de stocuri excedentare de produse puse în liberă circulație la 1 mai 2004, aceste stocuri fiind constituite în special din produse importate în noile state membre, precum și din produse care provin din aceste state, al căror număr depășește numărul stocurilor obișnuite ale deținătorilor acestora, ținând seama în special de valoarea medie a stocurilor disponibile în cursul anilor care preced aderarea.

82 Trebuie de asemenea subliniat că punctul 4 din anexa IV la Actul de aderare referitor la agricultură prevede:

„1. Stocurile publice deținute la data aderării de către noile state membre și provenite în urma politicilor acestora de sprijinire a pieței sunt preluate de Comunitate la valoarea rezultată din aplicarea articolului 8 din Regulamentul (CEE) nr. 1883/78 al Consiliului de stabilire a normelor generale pentru finanțarea intervențiilor din Fondul european de orientare și garantare agricolă secțiunea Garantare […] Aceste stocuri sunt preluate numai cu condiția ca intervenția publică pentru produsele în cauză să fie prevăzută în normele comunitare și ca stocurile să îndeplinească cerințele comunitare privind intervențiile.

2. Orice stoc de produse, fie privat, fie public, aflat în liberă circulație la data aderării pe teritoriul noilor state membre și care depășește cantitatea ce ar putea fi considerată a constitui un report normal de stocuri trebuie eliminat pe cheltuiala noilor state membre.

Conceptul de report normal de stocuri se definește pentru fiecare produs pe baza criteriilor și a obiectivelor specifice fiecărei [organizări comune a pieței].

3. Stocurile menționate la [alineatul] 1 [de mai sus] se deduc din cantitatea care depășește reportul normal de stocuri.

[…]”

83 Rezultă că, în temeiul acestor dispoziții, noile state membre sunt supuse obligației de a elimina pe cheltuiala lor stocurile excedentare de anumite produse agricole existente pe teritoriile acestora și obligației de a aplica taxe respectivelor stocuri.

84 În sfârșit, articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede că valoarea taxei menționate la alineatul (1) (denumită în continuare „taxa în litigiu") se determină în funcție de taxa la import *erga omnes* care se aplică la 1 mai 2004 și că această taxă se varsă la bugetul național al fiecărui nou stat membru.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 41 din Actul de aderare și a principiului proporționalității

— Argumentele părților

85 Republica Polonă admite că, atunci când își exercită competențele în domeniul politicii agricole comune, Comisia poate fi pusă în situația de a exercita o largă putere de apreciere, astfel încât numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu, în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă, poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri. Cu toate acestea, Republica Polonă amintește că, în conformitate cu principiul proporționalității, activitatea instituțiilor comunitare nu trebuie să depășească limitele a ceea ce este indispensabil pentru atingerea obiectivului stabilit și trebuie să utilizeze mijloacele cel mai puțin constrângătoare ce sunt adecvate în raport cu scopul care trebuie atins.

86 Or, Republica Polonă arată că taxele aplicate deținătorilor de stocuri excedentare de produse de tipul celor la care se referă articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt egale cu taxa la import *erga omnes* aplicabilă la acea dată, ceea ce reprezintă un nivel care ar depăși diferența dintre taxele la import comunitare și cele poloneze în vigoare la 30 aprilie 2004. Acest fapt ar fi vădit inadecvat în raport cu scopul

urmărit, care ar consta, potrivit considerentului (3) al Regulamentului nr. 1972/2003, în prevenirea operațiunilor speculative.

87 Existența acestui scop ar fi confirmată de faptul că măsurile tranzitorii adoptate în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare ar trebui să prevină obținerea unor avantaje nejustificate legate de diferența dintre taxele la import comunitare și cele din noile state membre. Prin urmare, ar fi încălcat și articolul menționat.

88 Astfel, Republica Polonă admite că existența în noile state membre, înainte de 30 aprilie 2004, a unor taxe la import naționale privind anumite produse agricole care erau inferioare taxelor comunitare ar putea incita agenții economici să importe aceste produse în noile state membre în scopul de a le vinde pe piața comună după aderarea acestora. Republica Polonă admite de asemenea că este de competența Comisiei să adopte măsuri având drept scop prevenirea sau neutralizarea constituirii de stocuri de produse agricole. Cu toate acestea, singura măsură adecvată și proporțională pentru a preveni acest risc ar fi instituirea unei taxe al cărei cuantum să fie stabilit în funcție de o taxă care să corespundă diferenței dintre valoarea taxelor la import comunitare și cea a taxelor noilor state membre la 30 aprilie 2004.

89 Potrivit Republicii Polone, teza sa este susținută de jurisprudență. Reclamanta invocă în această privință Hotărârea Curții din 15 ianuarie 2002, Weidacher (C-179/00, Rec., p. I-501), care s-ar referi la legalitatea articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 3108/94 al Comisiei din 19 decembrie 1994 privind măsurile tranzitorii care trebuie adoptate ca urmare a aderării Austriei, a Finlandei și a Suediei în ceea ce privește schimburile comerciale de produse agricole (JO L 328, p. 42). Această dispoziție ar stabili valoarea unei taxe similare celei aplicabile în speță la un nivel care reprezintă diferența dintre taxa vamală aplicabilă în Comunitate la 31 decembrie 1994 și cea aplicabilă în noile state membre la acea dată. Republica Polonă subliniază că, în acest context, Curtea a afirmat că, prin intermediul sistemului de taxare specială în cauză care se aplica în ceea ce privește stocurile excedentare, Comisia urmărea tocmai să faciliteze trecerea noilor state membre către organizarea comună a piețelor, întrucât un astfel de sistem de taxare avea ca obiectiv, pe de o parte, să prevină constituirea de stocuri în scop speculativ și, pe de altă parte, să neutralizeze avantajele economice de care ar fi beneficiat operatorii care au constituit efectiv stocuri excedentare la un preț redus (punctul 22 din hotărâre).

90 Poziția adoptată de Curte ar confirma opinia exprimată de avocatul general Mischo, care ar fi afirmat, în cadrul Concluziilor prezentate în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus (Rec., p. I-505, I-524), că sistemul de taxare în cauză nu încălca principiul proporționalității, întrucât nu ducea decât la dispariția unui avantaj nejustificat, fără a penaliza însă deținătorul stocului (punctul 58 din hotărâre).

91 În speță, taxa în litigiu nu ar fi putut să fie introdusă pentru a descuraja „producția speculativă". În primul rând, ideea de speculație ar fi legată în mod indisolubil de comerț, și nu de producție, și mai ales nu de producția agricolă, al cărei ciclu este lung și depinde de numeroși factori obiectivi. Pe de altă parte, ca urmare a duratei lungi a ciclului de producție agricolă, orice eventuală producție speculativă ar fi putut interveni numai în cadrul sezonului de producție 2003 sau în cursul anilor precedenți. În sfârșit, chiar dacă s-ar admite existența unei producții speculative și posibilitatea prevenirii acesteia în cursul perioadei cuprinse între 11 noiembrie 2003 și 1 mai 2004, aplicarea unor taxe compensatoare ar fi fost suficientă pentru atingerea scopului urmărit.

92 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

93 Prin intermediul prezentului motiv, Republica Polonă susține, în esență, două argumente. În primul rând, aceasta arată că taxele aplicate, în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, deținătorilor de stocuri excedentare constituite din produsele în cauză aflate în liberă circulație la 1 mai 2004 depășesc diferența dintre taxa la import comunitară și cea poloneză, aflate în vigoare la 30 aprilie 2004, fapt care ar fi vădit inadecvat în raport cu scopul urmărit, care ar consta în prevenirea operațiunilor speculative. În consecință, Comisia ar fi încălcat principiul proporționalității.

94 În al doilea rând, Republica Polonă arată că măsurile tranzitorii adoptate în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare ar trebui să prevină numai obținerea unor avantaje nejustificate legate de diferența dintre taxele la import comunitare și cele din noile state membre și că, prin urmare, ar fi încălcat și articolul menționat.

95 Este necesar să fie examinat mai întâi al doilea argument al Republicii Polone.

96 Trebuie amintit, în această privință, că Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adoptat în temeiul articolului 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare și în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare.

97 Articolul 2 alineatul (3) din Tratatul de aderare prevede:

„Prin derogare de la alineatul (2), instituțiile Uniunii pot adopta, înainte de aderare, măsurile prevăzute la [articolul 41] din Actul de aderare [și] în anexele III-XIV la acesta […] Măsurile respective intră în vigoare numai sub rezerva și de la data intrării în vigoare a [Tratatului de aderare]."

98 Articolul 41 primul paragraf din Actul de aderare prevede:

„Dacă sunt necesare măsuri tranzitorii pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul care rezultă din aplicarea politicii agricole comune în condițiile prevăzute în [Actul de aderare], Comisia adoptă aceste măsuri în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 42 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1260/2001 al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul

zahărului (JO L 178, […], p. 1), sau, după caz, la articolele corespunzătoare din alte regulamente privind organizarea pieţelor agricole, sau în cadrul procedurii de comitologie prevăzute de legislaţia aplicabilă. Măsurile tranzitorii prevăzute în prezentul articol pot fi adoptate pe parcursul unei perioade de trei ani de la data aderării şi nu trebuie aplicate după această perioadă […]"

99 Trebuie subliniat că textul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare este foarte asemănător cu cel al articolului 149 alineatul (1) din Actul privind condiţiile de aderare a Republicii Austria, a Republicii Finlanda şi a Regatului Suediei şi adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană (JO 1994, C 41, p. 21), cu modificările ulterioare. Or, ulterior extinderii Uniunii Europene care a avut loc în anul 1995, Curtea s-a pronunţat cu privire la întrebarea dacă o taxă aplicată stocurilor excedentare de anumite produse agricole existente în noile state membre putea fi considerată o măsură care urmăreşte să faciliteze trecerea de la regimul în vigoare în respectivele state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune în temeiul articolului 149 alineatul (1) menţionat. Curtea a considerat că sistemul de taxare în cauză urmărea să faciliteze o astfel de trecere, întrucât avea ca obiectiv, pe de o parte, să prevină constituirea de stocuri în scop speculativ şi, pe de altă parte, să neutralizeze avantajele economice de care ar fi beneficiat operatorii care au constituit efectiv stocuri excedentare la un preţ redus (Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, punctul 22).

100 Pe de altă parte, Curtea a subliniat că aplicarea de taxe stocurilor excedentare permitea, în speţă, atenuarea caracterului constrângător al obligaţiei noilor state membre, prevăzută la articolul 145 alineatul (2) din Actul privind condiţiile de aderare a Republicii Austria, a Republicii Finlanda şi a Regatului Suediei şi adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană, cu modificările ulterioare, de a distruge astfel de stocuri pe cheltuiala acestora (Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, punctul 23). Or, textul acestei dispoziţii este foarte asemănător cu cel al punctului 4 alineatul (2) din anexa IV la Actul de aderare.

101 Rezultă prin analogie, pe de o parte, că atât prevenirea constituirii de stocuri în scop speculativ, cât şi neutralizarea avantajelor economice ale operatorilor care au constituit stocuri excedentare la un preţ redus pot justifica adoptarea de către Comisie a unei

măsuri în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare și, pe de altă parte, că aplicarea unei taxe stocurilor excedentare trebuie considerată ca urmărind facilitarea trecerii noilor state membre la organizarea comună a piețelor, în măsura în care aceasta atenuează caracterul constrângător al obligației noilor state membre, prevăzută la punctul 4 alineatul (2) din anexa IV la Actul de aderare, de a distruge astfel de stocuri pe cheltuiala acestora.

102 În consecință, trebuie concluzionat că articolul 41 primul paragraf din Actul de aderare permite Comisiei să oblige noile state membre să aplice taxe stocurilor excedentare constituite din produsele în cauză existente pe teritoriilor acestora.

103 În această etapă, este important de precizat că argumentul Republicii Polone potrivit căruia taxa în litigiu încalcă dispoziția menționată mai sus pentru motivul că aceasta din urmă permite numai prevenirea obținerii unor avantaje legate de diferența dintre taxele la import comunitare și cele din noile state membre constituie o critică referitoare la cuantumul taxei în litigiu, iar nu la aplicarea taxei în sine. Această interpretare este confirmată de faptul că Republica Polonă invocă numai nelegalitatea articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003, care privește cuantumul taxei în litigiu, iar nu articolul 4 alineatele (1) și (2) din regulamentul menționat, care se referă chiar la instituirea taxei în litigiu și, respectiv, la metoda de calcul al stocurilor excedentare. Cu toate acestea, argumentul Republicii Polone referitor la articolul 41 din Actul de aderare, astfel interpretat, nu este autonom și trebuie considerat ca făcând parte din primul său argument, potrivit căruia taxa în litigiu nu este proporțională.

104 În ceea ce privește acest argument, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, principiul proporționalității face parte dintre principiile generale ale dreptului comunitar. Pentru a stabili dacă o dispoziție de drept comunitar este conformă cu principiul proporționalității, trebuie să se verifice dacă mijloacele pe care aceasta le pune în aplicare sunt de natură să realizeze obiectivul urmărit și dacă nu depășesc ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia (Hotărârea Curții din 18 martie 1987, Société pour l'exportation des sucres, 56/86, Rec., p. 1423, punctul 28, și Hotărârea Curții din 30 iunie 1987, Roquette Frères, 47/86, Rec., p. 2889, punctul 19).

105 Potrivit acestui principiu, legalitatea unor măsuri care impun sarcini financiare agenților economici depinde de îndeplinirea condiției ca aceste măsuri să fie adecvate și necesare realizării obiectivelor urmărite în mod legitim prin reglementarea în cauză, având în vedere că, atunci când este posibilă alegerea dintre mai multe măsuri adecvate, trebuie să se recurgă la cea mai puțin constrângătoare și să se asigure că sarcinile impuse nu sunt disproporționate în raport cu scopurile vizate (Hotărârea Curții din 26 iunie 1990, Zardi, C-8/89, Rec., p. I-2515, punctul 10).

106 Trebuie precizat însă că, atunci când exercită competențele pe care Consiliul sau chiar autorii Actului de aderare i le conferă în domeniul politicii agricole comune, pentru executarea normelor pe care le stabilește, Comisia poate fi pusă în situația de a exercita o largă putere de apreciere, astfel încât numai caracterul vădit inadecvat al unei măsuri adoptate în acest domeniu, în raport cu obiectivul pe care instituția competentă urmărește să îl atingă, poate afecta legalitatea unei astfel de măsuri (a se vedea Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, punctul 26 și jurisprudența citată).

107 Trebuie subliniat mai întâi că însăși Republica Polonă admite că este de competența Comisiei să adopte măsuri având drept scop prevenirea constituirii de stocuri excedentare de produse agricole. Cu toate acestea, Republica Polonă susține că, potrivit principiului proporționalității, aceste măsuri trebuie să fie indispensabile pentru prevenirea unor operațiuni speculative legate de extinderea Uniunii Europene care a avut loc la 1 mai 2004 și consideră că, prin urmare, este suficient să fie instituită o taxă al cărei cuantum să fie stabilit în funcție de diferența dintre taxele la import comunitare și cele poloneze.

108 Republica Polonă invocă în susținerea afirmațiilor sale Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus. Această hotărâre ar fi confirmat opinia avocatului general Mischo, exprimată în cadrul Concluziilor prezentate în cauza în care s-a pronunțat hotărârea menționată, punctul 90 de mai sus, potrivit căreia sistemul de taxare în cauză nu încălca principiul proporționalității, întrucât nu ducea decât la dispariția unui avantaj nejustificat, fără a penaliza însă deținătorul stocului (punctul 58).

109 Trebuie subliniat că, spre deosebire de ceea ce este prevăzut în cazul taxei în litigiu, cuantumul taxei analizate în cauza care a determinat pronunțarea Hotărârii Weidacher, punctul 89 de mai sus, corespundea diferenței dintre taxele la import comunitare și cele în vigoare în noile state membre de atunci. Acesta este motivul pentru care avocatul general Mischo putea să se limiteze la a considera că această taxă urmărea să facă să dispară orice interes al agenților economici din respectivele state de a specula în perspectiva extinderii Uniunii Europene în 1995, cumpărând, înaintea acestei date, produse agricole supuse unei taxe la import mai reduse decât taxa la import comunitară, pentru a le vinde apoi în cadrul Comunității extinse.

110 Cu toate acestea, pe baza celor prezentate anterior, nu se poate anticipa care este răspunsul la întrebarea dacă aplicarea unei taxe cu un cuantum mai ridicat ar putea fi de asemenea considerată proporțională în raport cu obiectivul urmărit.

111 În această privință, trebuie subliniat că, spre deosebire de ceea ce susține Republica Polonă, obiectivul pe care Comisia intenționează să îl atingă prin aplicarea taxei în litigiu nu este numai prevenirea constituirii, în scopuri speculative, de stocuri formate din produsele în cauză provenind din comerț, ci pur și simplu prevenirea constituirii de stocuri excedentare, adică de stocuri care nu fac parte din rezervele obișnuite aflate în noile state membre. Acest fapt reiese în mod clar din considerentul (3) al Regulamentului nr. 1972/2003. Astfel, în acest considerent se afirmă că, deși devierile traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor se referă adesea la produsele deplasate în mod artificial în vederea extinderii, stocurile excedentare pe care măsurile prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 urmăresc să le combată pot, de asemenea, proveni din producția națională.

112 Trebuie de asemenea observat că abordarea urmată de Comisie este coerentă cu modul în care autorii Actului de aderare concep stocurile excedentare care trebuie eliminate pe cheltuiala noilor state membre. Astfel, din punctul 4 alineatele (1) și (2) din anexa IV la Actul de aderare reiese în mod clar că existența unor stocuri excedentare care provin din producția națională în noile state membre constituie un element care perturbă organizarea comună a piețelor agricole. Autorii Actului de aderare nu au limitat nicidecum obligația menționată anterior numai la stocurile care provin din comerț.

113 În lumina celor prezentate anterior, trebuie analizat dacă Republica Polonă a reușit să demonstreze că stabilirea cuantumului taxei în litigiu în funcție de taxa la import *erga omnes* aplicabilă la 1 mai 2004 depășește în mod vădit ceea ce este necesar pentru a evita constituirea de stocuri excedentare, indiferent de originea acestora.

114 În această privință, în primul rând, Republica Polonă susține că o taxă al cărei cuantum este stabilit în funcție de o taxă care corespunde diferenței dintre taxele la import poloneze și comunitare la 30 aprilie 2004 ar fi suficientă pentru a evita riscul constituirii de stocuri excedentare. Cu toate acestea, chiar dacă o astfel de taxă poate fi utilă pentru a preveni constituirea de stocuri excedentare ca urmare a importului, nu este nicidecum evident că aceasta este de asemenea suficientă pentru a preveni constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională.

115 Astfel, dacă importul produselor în cauză era supus, înainte de 1 mai 2004, unei taxe la import poloneze echivalente sau chiar superioare taxei la import comunitare ori dacă diferența dintre prețul acestora în Polonia și prețul acestora în Comunitate era atât de importantă încât nu ar fi putut fi compensată de o taxă care să corespundă diferenței dintre taxele vamale comunitare și poloneze, stabilirea cuantumului taxei în litigiu în funcție de o taxă care să corespundă acestei diferențe nu ar avea niciun efect descurajator în ceea ce privește constituirea de stocuri excedentare rezultate din producția națională, astfel cum a admis chiar Republica Polonă în cadrul ședinței. Or, astfel de stocuri ar fi putut fi constituite de agenți economici stabiliți în noile state membre în perspectiva extinderii Uniunii Europene la 1 mai 2004 în special dacă, înaintea acestei date, prețul produselor în cauză era mai ridicat în Comunitate decât în Polonia sau dacă producția acestora în Comunitate era supusă unor limitări, stabilite în cadrul politicii agricole comune, având ca scop fixarea unui anumit nivel al producției totale.

116 Aceste stocuri excedentare provenite din producția națională, care nu ar fi supuse niciunei taxe, ar putea fi de natură să perturbe piața comunitară începând cu 1 mai 2004. În plus, Republica Polonă ar fi obligată să elimine stocurile în cauză în temeiul punctului 4 din anexa IV la Actul de aderare și, prin urmare, agenții economici polonezi nu s-ar afla în mod necesar într-o situație mai bună în lipsa taxei în litigiu aplicate

stocurilor excedentare constituite din produsele în cauză, în timp ce Republica Polonă ar pierde veniturile provenite din taxa respectivă și ar trebui să finanțeze eliminarea acestora.

117 În al doilea rând, Republica Polonă susține de asemenea că, în ceea ce privește produsele în cauză, nu este posibilă constituirea de stocuri excedentare provenite din producția națională, întrucât ciclul de producție a acestora este lung și nu ar fi fost posibil să fie produse cantități mai mari, în vederea constituirii de stocuri excedentare, în cele șase luni cuprinse între adoptarea Regulamentului nr. 735/2004 și data aderării.

118 Cu toate acestea, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la temeinicia acestei din urmă afirmații, trebuie subliniat că Republica Polonă nu a demonstrat că nu ar fi putut fi constituite stocuri excedentare înainte de adoptarea Regulamentului nr. 735/2004. Or, în ceea ce privește produsele agricole al căror preț în noile state membre este inferior prețului din Comunitate, agenții economici stabiliți în statele menționate au un interes evident, începând de la data la care au considerat că este probabil că extinderea va avea loc la 1 mai 2004, ceea ce poate să se fi produs deja în cursul anului agricol care a precedat extinderea sau chiar înaintea acestuia să își limiteze vânzările în statele lor de origine în vederea constituirii de rezerve pe care le vor putea apoi vinde pe piața comunitară extinsă.

119 Agenții economici menționați mai sus au de asemenea tot interesul să își orienteze exploatațiile către produsele în cazul cărora există cele mai mari diferențe de preț, precum și către produsele cele mai apte de a fi stocate, în detrimentul produselor în cauză ale căror prețuri prezintă cele mai mari asemănări la nivel comunitar și național. Și această din urmă operațiune ar putea genera o cantitate anormală de stocuri formate din produsele în cauză, ca urmare a unei creșteri a capacităților de producție disponibile înaintea extinderii.

120 În sfârșit, trebuie subliniat că articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 acordă noilor state membre o anumită marjă de apreciere pentru a stabili dacă stocurile constituite din produsele în cauză situate pe teritoriile lor sunt rezultatul unei activități

justificate de comportamente normale pe piață, permițându-le astfel, în acest caz, să nu le califice drept „stocuri excedentare”. Aceasta permite limitarea aplicării de taxe deținătorilor acestor stocuri numai în cazurile în care constituirea acestora determină apariția riscului perturbării pe piețe și întărește caracterul proporțional al măsurii menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 în raport cu obiectivul urmărit.

121 În concluzie, trebuie să se constate că Republica Polonă nu a reușit să demonstreze caracterul vădit inadecvat sau disproporționat în raport cu obiectivul urmărit al stabilirii cuantumului taxei în litigiu în funcție de taxa la import *erga omnes* aplicabilă la 1 mai 2004. Prin urmare, prezentul motiv trebuie respins.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate

— Argumentele părților

122 Potrivit Republicii Polone, cu ocazia extinderii Uniunii Europene din anul 1995, noile state membre din acel moment au făcut obiectul unui tratament diferit de cel aplicat în cazul său. Republica Polonă arată că, spre deosebire de măsurile tranzitorii adoptate la acel moment, cuantumul taxei în litigiu aplicate deținătorilor de stocuri excedentare constituite din produsele în cauză aflate în liberă circulație la 1 mai 2004 îl depășește pe cel care corespunde diferenței dintre taxele vamale comunitare și poloneze la 30 aprilie 2004. Prin urmare, Republica Polonă consideră că măsura prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 a fost adoptată cu încălcarea principiului nediscriminării.

123 Astfel, Republica Polonă consideră că aplicarea unei taxe destinate să elimine avantajele nejustificate care ar putea fi legate, în ceea ce privește agenții economici din noile state membre, de deținerea unor stocuri excedentare și să pună acești agenți economici într-o situație identică celei a agenților economici stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004 ar justifica tratamentul diferit aplicat acestor două categorii de agenți economici. O astfel de situație s-ar regăsi în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus. În schimb, taxa în litigiu ar pune agenții economici polonezi, în mod nejustificat, într-o situație mai defavorabilă decât cea a agenților economici stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004.

124 Potrivit Republicii Polone, Comisia nu poate justifica o astfel de discriminare prin factori precum mărimea piețelor în cauză, diferențele de preț ale produselor în cauză pe aceste piețe sau nivelul restituirilor la export, deoarece, în cazul în care Comisia ar fi ținut cu adevărat seama de acești factori pentru a stabili cuantumul taxei în litigiu, acesta ar fi trebuit să varieze de la un nou stat membru la altul. Or, spre deosebire de măsurile tranzitorii adoptate cu ocazia extinderii Uniunii Europene din anul 1995, cuantumul taxei în litigiu ar fi același pentru toți agenții economici din noile state membre.

125 În sfârșit, potrivit Republicii Polone, nu este pertinent că articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 acordă noilor state membre o posibilitate extinsă de a stabili dacă stocurile erau rezultatul unei activități justificate de comportamente normale pe piață sau erau și rezultatul unor activități speculative, întrucât prezentul motiv invocat se referă la cuantumul taxei în litigiu aplicate deținătorilor de stocuri excedentare.

126 Comisia contestă aceste argumente.

— Aprecierea Tribunalului

127 În cadrul prezentului motiv, Republica Polonă subliniază că diferența de tratament dintre agenții economici polonezi și cei stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004 constituie o discriminare pe motiv de cetățenie sau naționalitate.

128 Trebuie amintit în această privință că principiul nediscriminării între producătorii sau consumatorii din Comunitate, consacrat în domeniul organizării comune a piețelor agricole prin articolul 34 alineatul (2) al doilea paragraf CE, stabilește că situațiile comparabile nu trebuie să fie tratate în mod diferit, iar situațiile diferite nu trebuie să fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv. Măsurile pe care le presupune organizarea comună a piețelor nu pot fi, așadar, diferențiate în funcție de regiuni și de alte condiții referitoare la producție sau la consum decât pe baza unor criterii obiective care să asigure o repartizare proporțională a avantajelor și a dezavantajelor între persoanele interesate, fără a distinge între teritoriile statelor membre (Hotărârea Curții din 20 septembrie 1988, Spania/Consiliul, 203/86, Rec., p. 4563, punctul 25).

129 Or, situația agriculturii din noile state membre era radical diferită de cea existentă în vechile state membre (Hotărârea Polonia/Consiliul, punctul 9 de mai sus, punctul 87). Astfel, acestor două categorii de agenți economici li se aplicau, înaintea extinderii Uniunii Europene din 2004, norme, cote și mecanisme de sprijin al producției diferite. În plus, în timp ce instituțiile comunitare puteau împiedica formarea de stocuri excedentare în interiorul Comunității prin intermediul măsurilor specifice organizării comune a piețelor agricole, acestea nu puteau împiedica formarea de stocuri excedentare pe teritoriul viitoarelor state membre. Acesta este motivul pentru care punctul 4 alineatele (1)-(4) din anexa IV la Actul de aderare prevede obligația noilor state membre de a elimina pe cheltuiala lor stocurile lor excedentare, fără a prevedea însă o obligație corespunzătoare în ceea ce privește vechile state membre, fapt care a fost acceptat de Republica Polonă atunci când a semnat respectivul act.

130 Prin urmare, trebuie să se constate că situația agenților economici polonezi și cea a agenților economici stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004 nu pot fi considerate ca fiind comparabile.

131 În al doilea rând, Republica Polonă subliniază că a făcut obiectul unei diferențe de tratament în raport cu statele care au aderat la Uniunea Europeană în anul 1995.

132 Or, este suficient să se rețină în această privință că măsurile tranzitorii care trebuie adoptate în domeniul agricol cu ocazia fiecărei extinderi a Uniunii Europene trebuie să fie adaptate riscurilor concrete de perturbare pe piețele agricole pe care le poate presupune această extindere. Prin urmare, instituțiile nu sunt obligate să aplice măsuri tranzitorii echivalente în cadrul a două extinderi succesive.

133 În special, Comisia putea lua în considerare, printre diferențele existente între extinderile Uniunii Europene din 1995 și din 2004, că scopul evitării apariției unor perturbări pe piața comunitară ca urmare a acumulării de stocuri excedentare era mai dificil de atins în 2004, din cauza mărimii piețelor noilor state membre în 2004 și a capacității de producție net superioare a acestora, fapt pe care Comisia îl menționează în memoriile sale, fără ca acest aspect să fie contestat de Republica Polonă. În plus, și diferențele dintre prețurile din Comunitate și cele din noile state membre erau mai mari. Cumularea acestor două elemente făcea ca riscul de destabilizare a piețelor agricole să fie în mod considerabil mai important și justifica, în consecință, adoptarea unor măsuri tranzitorii mai severe.

134 În această privință, Republica Polonă susține că, dacă acești factori ar fi fost luați cu adevărat în considerare de Comisie în ceea ce privește stabilirea cuantumului taxei în litigiu, acesta ar fi trebuit să varieze în funcție de fiecare nou stat membru. Cu toate acestea, este evident că circumstanțele din fiecare nou stat membru au fost luate în considerare cu ocazia desemnării produselor cărora li se aplică taxa în litigiu, întrucât, potrivit articolului 4 alineatul (5) din Regulamentul nr. 1972/2003, respectiva listă este diferită pentru fiecare nou stat membru, ceea ce face ca argumentul Republicii Polone să nu fie întemeiat.

135 În consecință, trebuie să se ajungă la concluzia că Republica Polonă nu a reușit să demonstreze existența unei încălcări a principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate. Prezentul motiv trebuie, așadar, să fie respins.

136 Având în vedere cele prezentate anterior, trebuie respinsă cererea de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune șapte categorii de produse agricole de origine poloneză măsurii menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003.

Cu privire la a treia parte a acțiunii, referitoare la o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta adaugă șapte produse în lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003

Argumentele părților

137 Republica Polonă susține, în primul rând, că scopul fundamental al măsurilor tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul articolului 41 din Actul de aderare constă în prevenirea acumulării de stocuri excedentare în noile state membre, precum și a perturbărilor care ar rezulta din aceasta pe diferitele piețe agricole. Aceste măsuri tranzitorii ar trebui, așadar, să faciliteze punerea în aplicare de către statele menționate a obligației acestora, prevăzută la punctul 4 din anexa IV la Actul de aderare, de a elimina aceste stocuri excedentare.

138 Or, potrivit Republicii Polone, această obligație de a elimina stocurile excedentare nu se referă decât la produsele al căror număr ar depăși, la nivel național, cantitatea ce ar putea fi considerată a constitui un report normal de stocuri. Prin urmare, chiar dacă este necesar să se determine stocurile formate din produsele în cauză deținute de agenții economici individuali pentru a se constata existența unor stocuri excedentare în noile state membre, această constatare ar trebui făcută la nivelul țării, prin raportare la ziua aderării. Prin urmare, în cazul în care stocurile de un anumit produs la nivel național nu depășesc o valoare normală, obligația de a le elimina, precum și aplicarea de taxe

deținătorilor acestora ar rămâne fără obiect în lipsa vreunei amenințări privind perturbarea schimburilor comerciale de produse agricole ca urmare a aderării, întrucât deținerea unei mari cantități de produse de acest fel de către un agent economic ar fi compensată de lipsa acestor produse în cazul altor agenți economici.

139 Republica Polonă subliniază însă că nu a fost constatată, la 1 mai 2004 și la nivelul țării, existența unor stocuri excedentare de produse care figurează în lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, incluzând și produsele în cauză care au fost adăugate prin Regulamentul nr. 735/2004. Aceasta ar avea în vedere chiar produse a căror producție în Polonia în anul 2003 era inferioară nivelului normal. Prin urmare, Republica Polonă consideră că, prin adoptarea articolului 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, Comisia a depășit competența care i-a fost conferită prin articolul 41 primul paragraf din Actul de aderare și a instituit o măsură disproporționată în raport cu obiectivul urmărit, care consta în a împiedica posibilitatea constituirii de stocuri excedentare de produse în scop speculativ.

140 Republica Polonă indică de asemenea că obiectivul măsurii în litigiu ar putea fi acela de a împiedica posibilitatea ca un agent economic stabilit în Polonia să obțină un avantaj economic nejustificat în raport cu agenții economici stabiliți în Comunitate înainte de 1 mai 2004, în cazul în care nu ar exista un risc de perturbare a schimburilor comerciale de produse agricole în lipsa unor stocuri excedentare în noile state membre, măsurate la nivelul țărilor respective. Cu toate acestea, posibilitatea menționată nu ar figura în preambulul Regulamentului nr. 1972/2003 și nu ar fi permisă de articolul 41 din Actul de aderare. În plus, aceasta nu ar face ca respectiva măsură să nu poată fi disproporționată prin faptul că nu se limitează la a neutraliza avantajele nejustificate legate de existența unor taxe la import comunitare, diferite de cele din noile state membre, de care ar beneficia agenții economici polonezi care dețin stocuri excedentare constituite din respectivele produse, ci îi penalizează pe aceștia aplicându-le taxa în litigiu.

141 În sfârșit, Republica Polonă atrage atenția asupra faptului că principalul motiv pentru stocarea de produse agricole în scopuri speculative constă în importul acestora legat de diferența dintre taxele la import comunitare și naționale în vigoare în noile state membre. Cu toate acestea, adăugarea produselor în cauză în lista de produse de la

articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 ar avea drept consecință că deținătorii acestora sunt supuși unei taxe la import *erga omnes* aplicabile la 1 mai 2004, în condițiile în care anumitor produse li s-au aplicat deja în Polonia taxele la import care erau în vigoare la 30 aprilie 2004 și care nu erau inferioare taxelor la import comunitare în vigoare la acea dată.

142 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

Aprecierea Tribunalului

143 Republica Polonă contestă legalitatea modificării listei de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 bazându-se pe mai multe argumente, care trebuie analizate succesiv.

144 În primul rând, Republica Polonă arată că scopul fundamental al măsurilor tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul articolului 41 constă în prevenirea acumulării de stocuri excedentare, a căror existență trebuie stabilită la nivel național, astfel încât, dacă într-un stat membru stocurile unui anumit produs constituite la nivel național nu depășesc o valoare normală, agenții economici care au constituit fiecare o cantitate de stocuri superioară nivelului obișnuit nu ar fi obligați să le elimine, întrucât nu există nicio amenințare de perturbare a schimburilor comerciale. În acest context, adăugarea produselor în cauză în lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 ar fi nelegală, întrucât are în vedere produse în cazul cărora nu a fost constatată la nivel național existența unor stocuri excedentare și chiar anumite produse în cazul cărora producția poloneză din anul 2003 a înregistrat valori inferioare celor normale.

145 Tribunalul consideră că argumentele Republicii Polone se întemeiază pe o greșită interpretare a punctului 4 din anexa IV la Actul de aderare, urmând a fi respinse.

146 Astfel, formularea alineatului 2 al acestui punct, potrivit căruia orice stoc de produse, fie privat, fie public, aflat în liberă circulație la data aderării pe teritoriul noilor state membre și care depășește cantitatea ce ar putea fi considerată a constitui un report normal de stocuri trebuie eliminat pe cheltuiala noilor state membre, impune eliminarea stocurilor excedentare fără a opera vreo distincție, indiferent dacă existența acestora este stabilită în ceea ce privește fiecare agent economic individual sau dacă este stabilită la nivel național, în ceea ce privește toți agenții economici.

147 Pe de altă parte, atât prevenirea constituirii de stocuri în scop speculativ, cât și neutralizarea avantajelor economice ale operatorilor care au constituit stocuri excedentare la un preț redus pot justifica adoptarea de către Comisie a unei măsuri în temeiul articolului 41 din Actul de aderare (a se vedea punctul 101 de mai sus). Rezultă că printre măsurile tranzitorii care pot fi adoptate de Comisie în temeiul acestei dispoziții se numără cele care urmăresc să împiedice posibilitatea ca agenții economici individuali stabiliți în noile state membre să constituie, înainte de 1 mai 2004, stocuri excedentare formate din produsele în cauză în vederea comercializării acestora la prețuri mai ridicate începând cu această dată.

148 Tot astfel, trebuie subliniat că, în Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, Curtea considerase că aplicarea taxei în cauză în ceea ce privește stocurile excedentare era proporțională și conformă cu obiectivele definite de actul de aderare. Or, această taxă fusese aplicată unui agent economic individual dintr-un stat care, la acel moment, era un nou stat membru, ca urmare a stocului excedentar pe care acesta îl deținea, fără să fi fost constatată existența unor stocuri la nivelul național al acelui stat membru.

149 În plus, trebuie reținut că scopul Regulamentului nr. 1972/2003 era, astfel cum a fost subliniat la punctul 111 de mai sus, chiar prevenirea constituirii de stocuri excedentare. Acesta este motivul pentru care Comisia a susținut, fără ca acest aspect să fie contestat de Republica Polonă, că a luat în considerare informațiile statistice furnizate chiar de

Republica Polonă pentru a identifica tipurile de produse care ar putea fi stocate în scop speculativ. În acest context, nu se poate imputa Comisiei că nu a fost constatată la 1 mai 2004 existența unor stocuri excedentare la nivel național în ceea ce privește unele dintre produsele în cauză. Astfel, acest fapt ar putea fi datorat chiar efectului descurajator al regulamentului.

150 În sfârșit, trebuie subliniat că, dacă aplicarea de taxe stocurilor excedentare constituite din produsele în cauză deținute de agenții economici individuali ar fi condiționată de constatarea existenței unor asemenea stocuri la nivel național, aceasta ar avea drept efect faptul că urmările constituirii de stocuri excedentare nu ar fi nici echitabile, nici previzibile în ceea ce privește agenții economici stabiliți în noile state membre.

151 Astfel, o asemenea situație ar putea incita unii agenți economici stabiliți în noile state membre să constituie, înainte de 1 mai 2004, stocuri suplimentare formate din produsele în cauză, în vederea comercializării lor pe piața comunitară după această dată, în speranța că stocurile nu depășesc, la nivel național, cantitatea obișnuită. Într-o asemenea situație, acești agenți economici s-ar afla, la 1 mai 2004, într-o situație mai favorabilă decât cea a altor agenți economici stabiliți în același stat membru care nu au constituit stocuri suplimentare formate din produsele în cauză în scopuri speculative și au contribuit astfel la realizarea obiectivelor Regulamentului nr. 1972/2003, precum și la realizarea obiectivelor punctului 4 din anexa IV la Actul de aderare, ceea ce nu poate fi admis.

152 Pe de altă parte, dacă ar fi fost necesar să se constate existența unor stocuri excedentare constituite din produsele în cauză la scară națională la 1 mai 2004, agenții economici stabiliți în noile state membre care au constituit stocuri suplimentare formate din respectivele produse nu ar fi putut ști înaintea acestei date dacă li se aplica taxa în litigiu, al cărei cuantum se poate uneori dovedi a fi important. Acest fapt ar introduce un element de incertitudine nu numai în cadrul planificării economice a acestora, ci și în ansamblul piețelor privind produsele în cauză, în măsura în care prețurile ar putea evolua în mod considerabil pentru motivul că unei părți a producției ar putea, dacă este cazul, să i se aplice o taxă specială.

153 În al doilea rând, Republica Polonă susține că aplicarea taxei în litigiu produselor menționate la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 este disproporționată, întrucât nu se limitează la a neutraliza avantajele nejustificate legate de existența unor taxe la import comunitare diferite de cele din noile state membre, de care ar beneficia agenții economici polonezi care dețin stocuri excedentare constituite din respectivele produse, ci i-ar penaliza pe aceștia aplicându-le taxa în litigiu.

154 Pentru a respinge acest argument, este suficient să fie amintit că neutralizarea acestor avantaje nu este singurul scop legitim al măsurilor instituite prin Regulamentul nr. 1972/2003. Alte scopuri legitime sunt prevenirea constituirii de stocuri excedentare și prevenirea constituirii de stocuri cu preț redus de către agenții economici din noile state membre pentru a le comercializa apoi la prețuri mai mari după extindere.

155 Pe de altă parte, în măsura în care argumentul prezentat de Republica Polonă echivalează, în esență, cu invocarea unei încălcări a principiului nediscriminării, trebuie făcută trimitere la punctele 127-136 din prezenta hotărâre.

156 În al treilea rând, Republica Polonă afirmă că principalul motiv pentru stocarea de produse agricole în scopuri speculative constă în importul acestora legat de diferența dintre taxele vamale din Comunitatea formată din 15 state membre și taxele vamale din noile state membre și, în această privință, arată că, în temeiul articolului 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003, cu modificările ulterioare, anumitor produse li se aplică taxa în litigiu în condițiile în care taxele la import poloneze în vigoare la 30 aprilie 2004 nu ar fi mai mici decât taxele la import comunitare.

157 Acest argument nu poate fi reținut.

158 Astfel, trebuie subliniat că Republica Polonă nu prezintă niciun motiv pe baza căruia să se poată ajunge la concluzia că principala cauză a stocării speculative de produse agricole ar fi o eventuală diferență între taxele la import din Comunitatea formată din 15 state membre și taxele la import din noile state membre.

159 În orice caz, chiar dacă această afirmație ar fi corectă, nu ar fi mai puțin adevărat că printre obiectivele măsurilor prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 nu se numără numai prevenirea constituirii de stocuri în scop speculativ legate fie de o diferență între taxele la import aplicabile, pentru un același produs, în Comunitate și, respectiv, în noile state membre, fie de existența, în aceste state, a unor contingente la import scutite de taxe, ci și prevenirea constituirii de stocuri excedentare rezultate din producția națională (a se vedea punctele 111-116 de mai sus). Acest din urmă obiectiv, care decurge direct din cuprinsul punctului 4 din anexa IV la Actul de aderare, nu ar fi realizat pe deplin dacă articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 s-ar limita la aplicarea taxei în litigiu produselor în cazul cărora taxele la import poloneze erau mai mici decât taxele la import comunitare, astfel cum a fost amintit la punctele 114 și 115 de mai sus.

160 Având în vedere considerațiile de mai sus, prezentul motiv trebuie să fie respins.

Cu privire la prima parte a acțiunii, privind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004 în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003

161 Trebuie subliniat că punctul 5 din anexa IV la Actul de aderare prevede:

„[…] Regulamentul […] nr. 2913/92 și Regulamentul (CEE) nr. 2454/93 se aplică noilor state membre sub rezerva următoarelor dispoziții specifice:

1. Sub rezerva articolului 20 din Regulamentul […] nr. 2913/92, mărfurile care, la data aderării, se află în depozite provizorii sau se află sub incidența unuia dintre regimurile sau procedurile menționate la articolul 4 alineatul (15) [litera] (b) și la articolul (16) [literele] (b)-(g) din acest regulament în Comunitatea extinsă sau care se află în curs de transportare pe teritoriul Comunității extinse după ce au făcut obiectul formalităților de export, sunt scutite de taxele vamale și de alte măsuri vamale la punerea în liberă circulație, cu condiția ca una dintre următoarele dovezi să fie prezentate […]"

162 Trebuie amintit că articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 se aplică întocmai prin derogare de la dispoziția menționată anterior, precum și de la articolele 20 și 214 din Regulamentul nr. 2913/92.

163 Astfel, în temeiul articolului 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003, produsele enumerate la articolul 4 alineatul (5) din regulamentul menționat, care au fost puse în liberă circulație înainte de 1 mai 2004 în Comunitatea celor 15 sau într-un nou stat membru și care, la 1 mai 2004, sunt depozitate temporar sau țin de una dintre destinațiile vamale sau de regimurile vamale prevăzute la articolul 4 alineatul (15) litera (b) și la articolul 4 alineatul (16) literele (b)-(g) din Regulamentul nr. 2913/92 în Comunitatea extinsă, sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export, sunt supuse taxei la import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii în liberă circulație. Cu toate acestea, prevederile de mai sus nu se aplică produselor exportate din Comunitatea celor 15, atunci când importatorul face dovada că nu a fost solicitată nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare.

164 În plus, în temeiul alineatului (3) al articolului în cauză, produsele enumerate la articolul 4 alineatul (5), care provin din țări terțe, plasate sub regimul de perfecționare activă prevăzut la articolul 4 alineatul (16) litera (d) sau sub regimul de admitere temporară prevăzut la articolul 4 alineatul (16) litera (f) din Regulamentul nr. 2913/92 într-un nou stat membru la 1 mai 2004 și care sunt puse în liberă circulație la această dată ori după această dată, sunt supuse taxei la import care se aplică în ziua punerii în liberă circulație a produselor provenind din țări terțe.

165 Trebuie subliniat, pe de o parte, că destinația vamală menționată la articolul 4 alineatul (15) litera (b) din Regulamentul nr. 2913/92 este cea a introducerii într-o zonă liberă sau într-un antrepozit liber și, pe de altă parte, că regimurile vamale menționate la articolul 4 alineatul (16) literele (b)-(g) din Regulamentul nr. 2913/92 sunt, în această ordine, tranzitul, antrepozitarea vamală, perfecționarea activă, transformarea sub control vamal, admiterea temporară și perfecționarea pasivă.

166 În temeiul articolului 166 litera (a) din Regulamentul nr. 2913/92, zonele libere și antrepozitele libere fac parte din teritoriul vamal al Comunității sau sunt situate pe acel teritoriu și separate de restul, în care mărfurile necomunitare sunt considerate, în aplicarea drepturilor de import și a măsurilor de politică comercială referitoare la import, ca neaflându-se pe teritoriul vamal al Comunității, în măsura în care nu sunt nici puse în liberă circulație sau plasate sub un alt regim vamal, nici utilizate sau consumate în alte condiții decât cele prevăzute în reglementările vamale.

167 Potrivit articolului 91 din Regulamentul nr. 2913/92, regimul de tranzit extern permite circulația dintr-un punct într-altul pe teritoriul vamal al Comunității:

„(a) a mărfurilor necomunitare, fără ca aceste mărfuri să fie supuse drepturilor de import și altor taxe sau măsuri de politică comercială;

(b) a mărfurilor comunitare care sunt supuse unei măsuri comunitare ce implică exportul lor într-o țară terță și pentru care au fost îndeplinite formalitățile vamale corespunzătoare pentru export”.

168 În temeiul articolului 98 din Regulamentul nr. 2913/92, regimul de antrepozitare vamală permite depozitarea într-un antrepozit vamal, pe de o parte, a mărfurilor necomunitare, fără să fie supuse drepturilor de import sau măsurilor de politică comercială și, pe de altă parte, a mărfurilor comunitare pentru care legislația comunitară care reglementează domenii specifice prevede că plasarea lor într-un antrepozit vamal atrage aplicarea măsurilor legate în mod firesc de exportul unor astfel de mărfuri.

169 În temeiul articolului 114 litera (a) din același regulament, regimul de perfecționare activă permite utilizarea pe teritoriul vamal al Comunității, în una sau în mai multe operațiuni de transformare, a mărfurilor necomunitare destinate reexportării de pe teritoriul vamal al Comunității sub forma produselor compensatoare, fără ca aceste mărfuri să fie supuse drepturilor de import sau măsurilor de politică comercială.

170 Potrivit articolului 130 din Regulamentul nr. 2913/92, regimul de transformare sub control vamal permite ca mărfurile necomunitare să fie utilizate pe teritoriul vamal al Comunității în operațiuni care le modifică natura sau starea, fără să fie supuse drepturilor de import sau măsurilor politicii comerciale, și permite produselor care rezultă din astfel de operațiuni să fie puse în liberă circulație cu plata drepturilor de import datorate în mod normal pentru astfel de mărfuri.

171 În temeiul articolului 137 din Regulamentul nr. 2913/92, regimul de admitere temporară permite utilizarea pe teritoriul vamal al Comunității, cu exonerare totală sau parțială de drepturi de import și fără a fi supuse măsurilor politicii comerciale, a mărfurilor necomunitare destinate reexportului, fără să fi suferit vreo modificare în afara deprecierii normale datorate utilizării lor.

172 Potrivit articolului 145 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2913/92, regimul de perfecționare pasivă permite ca mărfurile comunitare să fie exportate temporar de pe

teritoriul vamal al Comunității pentru a fi supuse unor operațiuni de perfecționare, iar produsele rezultând din aceste operațiuni să fie puse în liberă circulație cu exonerare parțială sau totală de drepturi de import.

173 Din cuprinsul punctelor precedente reiese că destinațiile și regimurile vamale la care face referire articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 privesc în special situații în care mărfurile traversează frontierele comunitare fără a fi însă necesară plata taxelor vamale corespunzătoare, fie deoarece destinația lor finală nu este încă stabilită, fie deoarece sunt destinate unei piețe necomunitare. Aceste mărfuri, care ar fi dobândit statutul de mărfuri comunitare la 1 mai 2004, la fel ca și mărfurile care se află în curs de transportare pe teritoriul Comunității extinse după ce au făcut obiectul formalităților de export, sunt supuse taxei la import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii în liberă circulație, în temeiul măsurii prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului liberei circulații a mărfurilor

— Argumentele părților

174 Republica Polonă consideră că taxele instituite prin articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt taxe vamale, astfel cum indică însuși faptul că sunt percepute de serviciile vamale și în cadrul procedurilor vamale referitoare la produsele supuse unui regim suspensiv cu ocazia traversării frontierelor Comunității. Acest caracter ar fi confirmat de asemenea, în primul rând, de faptul că aceste măsuri constituie, astfel cum reiese din modul de redactare a alineatului (1) al dispoziției în cauză, o derogare de la dispozițiile Actului de aderare care prevăd punerea în liberă circulație a produselor scutite de taxe vamale, în al doilea rând, de justificarea unei dispoziții similare, și anume a articolului 5 din Regulamentul (CE) nr. 60/2004 al Comisiei din 14 ianuarie 2004 de instituire a unor măsuri tranzitorii în sectorul zahărului în vederea aderării Republicii Cehe, a Estoniei, a Ciprului, a Letoniei, a Lituaniei, a Ungariei, a Maltei, a Poloniei, a Sloveniei și a Slovaciei la Uniunea

Europeană (JO L 9, p. 8, Ediție specială, 03/vol. 52, p. 202), astfel cum este aceasta prezentată de Comisie în considerentul (6) al acestui regulament și, în al treilea rând, de faptul că articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 indică în mod expres că „produsele […] sunt supuse dreptului de import *erga omnes*”.

175 Republica Polonă subliniază că, potrivit articolului 25 CE, între statele membre sunt interzise taxele vamale la import sau taxele cu efect echivalent, indiferent dacă au fost instituite de statele membre sau de instituțiile comunitare, fără a exista posibilitatea vreunei justificări bazate pe obiectivul acestora.

176 Ca urmare a caracterului absolut al acestei interdicții, Curtea ar fi constatat că, în cadrul politicii agricole comune, competența acordată instituțiilor comunitare trebuie, în orice caz după ce a luat sfârșit perioada de tranziție, să fie exercitată cu excluderea oricărei măsuri care afectează eliminarea, între statele membre, a taxelor vamale și a restricțiilor cantitative ori a taxelor sau măsurilor cu efect echivalent (Hotărârea Curții din 20 aprilie 1978, Les Commissionnaires Réunis și Les Fils de Henri Ramel, 80/77 și 81/77, Rec., p. 927, punctul 35). Tot astfel, orice excepție de la interdicția menționată trebuie să fie prevăzută în mod clar și trebuie să fie interpretată în mod strict (Hotărârea Les Commissionnaires réunis și Les Fils de Henri Ramel, citată anterior, punctul 24). În special, derogările de la principiul liberei circulații a mărfurilor instituite de tratatele de aderare trebuie să fie acordate în mod clar și lipsit de ambiguitate și trebuie să fie interpretate restrictiv (Hotărârea Curții din 3 decembrie 1998, KappAhl, C-233/97, Rec., p. I-8069, punctele 18 și 21).

177 Prin urmare, în opinia Republicii Polone, Comisia nu poate justifica taxele instituite prin necesitatea evitării consecințelor normelor referitoare la stocurile excedentare menționate la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003. Pe de altă parte, Republica Polonă atrage atenția asupra faptului că această din urmă măsură urmărește să evite activitățile cu caracter speculativ și subliniază că nu există nicio legătură între taxele vamale instituite și astfel de activități.

178 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

179 Argumentele Republicii Polone nu pot fi admise. Astfel, contrar susținerilor Republicii Polone, perceperea taxei instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu contravine interdicției privind taxele vamale și taxele cu efect echivalent prevăzute la articolul 25 CE, pentru motivul că taxa menționată nu reprezintă o obligație financiară stabilită în mod unilateral de un stat membru, ci o măsură comunitară adoptată, cu caracter tranzitoriu, pentru a face față anumitor dificultăți ce rezultă, în ceea ce privește politica agricolă comună, în urma aderării a 10 noi state la Uniunea Europeană (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 25 mai 1978, Racke, 136/77, Rec., p. 1245, punctul 7).

180 În plus, trebuie subliniat că Regulamentul nr. 1972/2003 și, prin urmare, articolul 3 din acesta au fost adoptate de Comisie pe baza unei dispoziții, articolul 41 din Actul de aderare, care îi permitea să adopte măsurile tranzitorii necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune. Or, aceste măsuri tranzitorii pot constitui, printre altele, derogări de la normele care ar fi altfel aplicabile într-o situație juridică dată, precum articolul 25 CE. Prin urmare, examinarea efectuată de Tribunal trebuie să se refere numai la aspectul dacă măsurile instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 fac parte integrantă din măsurile tranzitorii care pot fi adoptate în temeiul acestei dispoziții din Actul de aderare. Astfel, în caz afirmativ, acest sistem nu poate fi criticat, în mod fundamental, ca fiind contrar dispozițiilor tratatului și ale Actului de aderare referitoare la interzicerea taxelor vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea Curții din 20 octombrie 1987, Spania/Consiliul și Comisia, 119/86, Rec., p. 4121, punctul 15).

181 În consecință, Republica Polonă nu poate să invoce cu succes o încălcare a principiului liberei circulații a mărfurilor și, în special, a articolului 25 CE pentru a contesta legalitatea taxelor instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003. Aceasta ar putea susține, cel mult, că derogarea de la normele tratatului pe care a instituit-o articolul 3 din regulamentul menționat excede competenței conferite Comisiei prin articolul 41 din Actul de aderare, argument pe care Republica Polonă îl invocă în cadrul celui de al doilea motiv, care trebuie, așadar, să fie examinat direct.

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe lipsa de competență a Comisiei și pe încălcarea articolelor 22 și 41 din Actul de aderare

— Argumentele părților

182 Republica Polonă subliniază că Actul de aderare este rezultatul negocierilor dintre statele candidate la aderarea la Uniunea Europeană și aceasta din urmă. Republica Polonă amintește că, potrivit articolului 22 din Actul de aderare, „măsurile enumerate în lista din anexa IV [la Actul de aderare] se aplică în condițiile definite în anexa menționată". Or, potrivit articolului 3 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1972/2003, această dispoziție se aplică „prin derogare de la anexa IV capitolul 5 din Actul de aderare", ceea ce ar indica faptul că, în acest caz, Comisia își atribuie un drept unilateral de a aduce modificări concluziilor negocierilor de aderare, cu încălcarea procedurilor de modificare sau de suspendare a dispozițiilor Actului de aderare care sunt prevăzute la articolele 7-9 din acest act.

183 Republica Polonă consideră că articolul 41 primul paragraf din Actul de aderare poate constitui numai temeiul măsurilor tranzitorii necesare pentru a facilita trecerea către regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune în condițiile indicate în Actul de aderare. Or, scopul măsurilor tranzitorii prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu ar fi acela de a completa Actul de aderare, ci de a institui soluții divergente care ar împiedica-o să adopte măsurile prevăzute la punctul 5 din anexa IV la actul menționat și ar modifica, în defavoarea sa, condițiile de aderare.

184 Potrivit Republicii Polone, Comisia nu poate afirma că nu a făcut decât să precizeze conținutul Actului de aderare, întrucât măsura prevăzută la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 instituie o derogare în raport cu normele de aplicare a regimurilor suspensive definite la punctul 5 din anexa IV la Actul de aderare.

185 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

186 Este, fără îndoială, corect să se afirme că termenii Actului de aderare nu pot fi modificați de Comisie în afara cadrului normativ stabilit în această privință de tratat și de Actul de aderare. Cu toate acestea, astfel cum în mod întemeiat subliniază Comisia, nu este mai puțin adevărat că articolul 41 din actul menționat îi permite să adopte orice măsură necesară pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune.

187 Este important de asemenea să fie amintit că, astfel cum reiese din considerațiile prezentate anterior în cadrul prezentei hotărâri, sistemul de taxare a stocurilor excedentare de produse puse în liberă circulație la 1 mai 2004 aflate în noile state membre, prevăzut la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, care include aplicarea de taxe stocurilor excedentare deținute de agenții economici individuali, este una dintre măsurile tranzitorii care pot fi adoptate de Comisie în temeiul articolului 41 primul paragraf din Actul de aderare.

188 În consecință, și măsurile necesare pentru a prezerva efectul util al acestui sistem de taxare trebuie să se încadreze în sfera acestei din urmă dispoziții, deoarece, în caz contrar, nu ar fi realizate obiectivele urmărite de sistemul în cauză pe piața comunitară, deși acestea sunt necesare pentru a facilita trecerea de la regimul în vigoare în noile state membre la regimul ce rezultă din aplicarea politicii agricole comune.

189 Prin urmare, trebuie să se examineze dacă, astfel cum susține Comisia în cadrul răspunsului său la primul motiv invocat, aplicarea, în cazul produselor supuse unui regim suspensiv sau aflate în curs de transportare pe teritoriul Comunității extinse după ce au făcut obiectul formalităților de export, a taxei la import *erga omnes* care se aplică în ziua punerii lor în liberă circulație, potrivit prevederilor articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, este indispensabilă pentru a asigura efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.

190 În această privință, trebuie amintit că, atunci când este vorba despre adoptarea unor măsuri în domeniul politicii agricole comune, Comisia dispune de o competență extinsă (Hotărârea Curții din 11 iulie 1989, Schräder HS Kraftfutter, 265/87, Rec., p. 2237, punctul 22, și Hotărârea Curții din 11 septembrie 2003, Austria/Consiliul, C-445/00, Rec., p. I-8549, punctul 81). Prin urmare, nelegalitatea articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu poate fi stabilită decât dacă se ajunge la concluzia vădită că măsura prevăzută de această dispoziție nu este necesară pentru a prezerva efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.

191 Astfel cum subliniază Comisia, în lipsa măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, agenții economici stabiliți în noile state membre și-ar putea reduce în mod artificial stocurile excedentare constituite din produsele în cauză supunându-le regimului suspensiv în unul sau în mai multe state membre vechi sau noi înainte de 1 mai 2004. Procedând astfel, respectivii agenți economici nu ar avea obligația de a plăti taxa prevăzută la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 în țara lor de origine, în măsura în care nu ar deține în această țară stocuri excedentare la 1 mai 2004.

192 Cu toate acestea, produsele care fac obiectul unui regim suspensiv ar continua să se afle la dispoziția acestora în alte state membre și agenții economici în cauză ar fi în măsură să le pună în liberă circulație în Comunitatea extinsă după data de 1 mai 2004 fără a trebui să plătească taxa în litigiu, ceea ce ar lipsi de conținut articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003.

193 Trebuie, așadar, să se ajungă la concluzia că măsuri precum cele prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt necesare pentru a prezerva efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat.

194 Prin urmare, în măsura în care Republica Polonă contestă, în cadrul prezentului motiv invocat, însăși competența Comisiei de a obliga statele membre să aplice taxe produselor supuse unui regim suspensiv aflate pe teritoriul acestora la 1 mai 2004, iar nu modalitățile de aplicare sau caracterul proporțional ale acestui sistem de taxare, trebuie să se concluzioneze că prezentul motiv urmează a fi respins.

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate

— Argumentele părților

195 Republica Polonă subliniază că articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede că supunerea la plata taxei la import *erga omnes* nu se aplică în cazul produselor exportate din Comunitatea celor 15 către Polonia, atunci când importatorul face dovada că nu a fost solicitată nicio restituire la export pentru produsele țării exportatoare, însă nu prevede aceeași scutire în cazul produselor exportate din Polonia către Comunitatea celor 15.

196 Republica Polonă adaugă că, în urma extinderii Uniunii Europene din anul 1995, Comisia nu a pus în aplicare măsuri discriminatorii similare.

197 Republica Polonă consideră că această discriminare nu poate fi justificată de argumentul potrivit căruia riscul unor operațiuni speculative decurgea în special din fluxul de mărfuri care proveneau din Polonia și se îndreptau către Comunitatea celor 15, acest fapt nefiind nicidecum demonstrat. În plus, chiar dacă ar exista cu adevărat un risc privind operațiunile speculative care să decurgă în special din fluxul de mărfuri care proveneau din Polonia, acesta nu ar justifica măsurile adoptate, întrucât acestea nu privesc numai „stocurile excedentare", ci și toate cantitățile de produse de acest tip. Or, dacă riscul unor operațiuni speculative ar consta în supunerea unor produse agricole poloneze unor regimuri suspensive, cu scopul de a specula în legătură cu punerea lor în liberă circulație în Comunitatea extinsă, menținerea aplicării, în cazul produselor supuse unor regimuri vamale suspensive la 1 mai 2004, a taxelor vamale preferențiale aflate în vigoare înaintea datei aderării ar fi reprezentat o măsură preventivă suficientă.

198 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

199 Astfel cum a fost amintit la punctele 128-130 de mai sus, chiar dacă principiul nediscriminării între producătorii agricoli din Comunitate, consacrat prin articolul 34 alineatul (2) al doilea paragraf CE, stabilește că situațiile comparabile nu trebuie să fie tratate în mod diferit, iar situațiile diferite nu trebuie să fie tratate în același mod, cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv, nu este mai puțin adevărat că, la 1 mai 2004, situația agriculturii din noile state membre era radical diferită de cea existentă în vechile state membre.

200 Aceasta înseamnă că nu poate rezulta nicio discriminare din simpla aplicare a unor norme diferite în ceea ce privește agenții economici din noile state membre și cei din vechile state membre.

201 În speță, astfel cum subliniază în mod întemeiat Comisia, chiar dacă dispozițiile cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 au ca obiectiv, în ceea ce privește produsele care provin din noile state membre, să împiedice posibilitatea ca agenții economici să reducă în mod artificial, prin recurgerea la unul dintre tipurile de regimuri suspensive, stocurile acumulate înainte de 1 mai 2004, pentru a le pune în liberă circulație după această dată în calitate de produse care nu sunt supuse taxelor la import, aceste dispoziții au în mod evident un obiectiv diferit în ceea ce privește produsele care provin din Comunitate și care sunt supuse unui regim suspensiv sau care sunt transportate în interiorul Comunității extinse după ce au îndeplinit formalitățile de export.

202 Astfel, întrucât aceste din urmă produse nu sunt supuse taxei în litigiu prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003, obiectivul dispozițiilor cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat nu poate fi, în ceea ce le privește, prezervarea efectului util al taxei în cauză.

203 Dimpotrivă, obiectivul dispozițiilor cuprinse în articolul 3 alineatul (2) din regulamentul menționat este în principal evitarea posibilității ca produse agricole exportate din Comunitate înainte de 1 mai 2004 și care au beneficiat de o restituire la export să fie apoi supuse, după îndeplinirea formalităților de export, regimului suspensiv sau să fie transportate în interiorul Comunității extinse și să se afle în liberă circulație pe teritoriul Uniunii Europene fără să fi fost plătite taxe în privința lor, întrucât aceste produse ar putea beneficia din nou în mod nejustificat de o restituire la export. Acest obiectiv este enunțat în considerentul (4) al Regulamentului nr. 1972/2003, potrivit căruia:

„Trebuie să se evite ca anumite mărfuri pentru care s-au plătit restituiri la export înainte de 1 mai 2004 să beneficieze de o a doua restituire, atunci când acestea sunt exportate în țări terțe după 30 aprilie 2004."

204 Acesta este singurul motiv pentru care articolul 3 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul nr. 1972/2003 prevede o exonerare dacă agentul economic face dovada că aceste produse nu au beneficiat anterior de o restituire la export.

205 Întrucât cele două obiective urmărite de dispozițiile cuprinse în articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 sunt atinse în mod necesar prin intermediul unor regimuri diferite în ceea ce privește produsele care fac obiectul regimului suspensiv și care provin, pe de o parte, din noile state membre și, pe de altă parte, din Comunitatea celor 15, aplicarea unor regimuri diferite în cazul acestor două categorii de produse nu poate fi calificată drept discriminatorie.

206 În sfârșit, în ceea ce privește argumentul Republicii Polone potrivit căruia Comisia nu a pus în aplicare măsuri similare în urma extinderii Uniunii Europene din anul 1995, este suficient să se constate numai că, astfel cum a fost indicat la punctul 132 de mai sus, măsurile tranzitorii care trebuie adoptate în domeniul agricol cu ocazia fiecărei extinderi a Comunității trebuie să fie adaptate riscurilor concrete de perturbare pe piețele agricole pe care le poate presupune această extindere. Prin urmare, instituțiile nu sunt obligate să aplice măsuri tranzitorii echivalente în cadrul a două extinderi succesive.

207 Prezentul motiv urmează, așadar, să fie respins.

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe lipsa sau pe insuficiența motivării

— Argumentele părților

208 Republica Polonă susține că instituirea măsurilor discriminatorii prevăzute la articolul 3 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1972/2003 reprezintă partea cea mai importantă a articolului 3 din regulamentul menționat, fără a fi prezentată nicio motivare în această privință.

209 Republica Polonă respinge, în special, ideea că motivarea măsurii instituite prin articolul 4 din Regulamentul nr. 1972/2003 ar putea să se aplice, prin analogie, măsurilor instituite prin articolul 3 din regulamentul menționat, întrucât aceste dispoziții stabilesc măsuri tranzitorii diferite.

210 Republica Polonă consideră că motivarea măsurilor instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 ar trebui să includă cel puțin descrierea elementelor care justifică instituirea, în cazul unui anumit grup de produse, a unor dispoziții specifice în ceea ce privește regimul suspensiv, definirea modului în care măsura adoptată contribuie la realizarea obiectivelor definite la articolul 41 din Actul de aderare și motivele care justifică realizarea unei distincții între resortisanții din Comunitatea celor 15 și cei din noile state membre.

211 Republica Polonă susține de asemenea că măsura tranzitorie instituită de Regulamentul nr. 3108/94 cu ocazia extinderii Uniunii Europene din anul 1995 era însoțită de o motivare mai precisă decât cea a măsurilor instituite prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, care este conținută în considerentul (2) al regulamentului în cauză. În

plus, această măsură ar fi mai puțin restrictivă decât cea instituită prin articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, ceea ce ar spori obligația de a o motiva pe aceasta din urmă, întrucât autoritatea comunitară trebuie să își prezinte în mod explicit raționamentul atunci când decizia are o sferă considerabil mai extinsă în raport cu deciziile precedente (Hotărârea Curții din 26 noiembrie 1975, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique și alții/Comisia, 73/74, Rec., p. 1491, punctul 31, și Hotărârea Curții din 14 februarie 1990, Delacre și alții/Comisia, C-350/88, Rec., p. I-395, punctul 15).

212 În sfârșit,o măsură tranzitorie similară ar fi fost prevăzută la articolul 5 din Regulamentul nr. 60/2004 și ar fi făcut obiectul unei motivări specifice în considerentul (6) al acestuia.

213 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

214 Potrivit unei jurisprudențe constante, motivarea impusă de articolul 253 CE trebuie să fie adaptată naturii actului în cauză și trebuie să menționeze, în mod clar și neechivoc, raționamentul instituției care l-a emis, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile măsurii luate, iar instanței competente să își exercite controlul (a se vedea Hotărârea Curții din 24 noiembrie 2005, Italia/Comisia, C-138/03, C-324/03 și C-431/03, Rec., p. I-10043, punctul 54 și jurisprudența citată).

215 Această cerință trebuie apreciată în funcție de împrejurările cauzei, în special de conținutul actului, de natura motivelor invocate și de interesul de a primi explicații propriu destinatarului sau altor persoane vizate în mod direct și individual de acest act. Nu este obligatoriu ca motivarea să specifice toate elementele de fapt și de drept pertinente, în măsura în care problema dacă motivarea unui act respectă condițiile impuse de articolul 253 CE trebuie să fie apreciată nu numai prin prisma modului de

redactare, ci și în raport cu contextul său, precum și cu ansamblul normelor juridice care reglementează materia respectivă (a se vedea Hotărârea Italia/Comisia, punctul 214 de mai sus, punctul 55 și jurisprudența citată).

216 Atunci când este vorba despre un regulament, motivarea se poate limita să menționeze, pe de o parte, situația de ansamblu care a condus la adoptarea acestuia și, pe de altă parte, scopurile generale pe care își propune să le atingă (Hotărârea Curții din 3 iulie 1985, Abrias și alții/Comisia, 3/83, Rec., p. 1995, punctul 30, și Hotărârea Curții din 10 martie 2005, Spania/Consiliul, C-342/03, Rec., p. I-1975, punctul 55).

217 Pe de altă parte, dacă un act cu aplicabilitate generală evidențiază aspectele esențiale ale obiectivului urmărit de instituție, ar fi excesiv să se ceară o motivare specifică pentru diferitele alegeri tehnice făcute (a se vedea Hotărârea Curții din 7 septembrie 2006, Spania/Consiliul, C-310/04, Rec., p. I-7285, punctul 59 și jurisprudența citată).

218 Din perspectiva acestor considerații trebuie să se stabilească dacă motivarea Regulamentului nr. 1972/2003 este suficientă în ceea ce privește aplicarea, în cazul produselor care provin din noile state membre, a măsurilor prevăzute la articolul 3 din acesta.

219 În această privință, trebuie să se constate că aspectele esențiale ale motivării Regulamentului nr. 1972/2003 figurează în considerentele (1)-(6) ale acestuia.

220 În considerentul (1) al Regulamentului nr. 1972/2003 se afirmă că este necesar să se adopte măsuri tranzitorii pentru a evita riscul devierii traficului comercial în detrimentul organizării comune a piețelor agricole ca urmare a aderării.

221 Considerentele (2) și (4) se referă la măsurile privind restituirile la export.

222 În considerentul (3) se afirmă că devierile traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor se referă adesea la produsele care sunt deplasate artificial în vederea extinderii și care nu fac, așadar, parte din stocurile obișnuite ale statului respectiv. Considerentul menționat adaugă că stocurile excedentare pot, de asemenea, proveni din producția națională și că este, așadar, necesară aplicarea unor taxe care să descurajeze menținerea acestora.

223 În sfârșit, considerentele (5) și (6) se limitează la a preciza că măsurile prevăzute de Regulamentul nr. 1972/2003 sunt necesare, corespunzătoare și în conformitate cu avizul tuturor comitetelor de gestionare respective și trebuie aplicate în mod uniform.

224 Rezultă că niciunul dintre considerentele citate anterior nu precizează în mod expres care sunt motivele specifice care au determinat Comisia să adopte măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 în ceea ce privește produsele care provin din noile state membre.

225 În această privință, potrivit Republicii Polone, Comisia ar fi motivat în mod expres alte măsuri asemănătoare celor care figurează la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.

226 Republica Polonă a citat, mai întâi, al doilea considerent al Regulamentului nr. 3108/94, care se referă, potrivit acesteia, la articolul 4 alineatul (3) a doua liniuță din regulamentul menționat. Această dispoziție, potrivit căreia mărfurile necomunitare care fac obiectul regimului de antrepozitare vamală, al regimului de perfecționare activă sau al celui de admitere temporară la 1 ianuarie 1995 au fost supuse plății unei taxe suplimentare care se aplica, după caz, în plus față de sistemul de taxare din noul stat membru la acea dată în cazul punerii în liberă circulație începând cu această dată, ar

prezenta similitudini cu cea care figurează la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003. Cu toate acestea, contrar susținerilor Republicii Polone, în al doilea considerent al Regulamentului nr. 3108/94 nu există o motivare precisă a dispoziției menționate. Astfel, în acest considerent nu se afirmă decât că, în vederea simplificării, se impune aplicarea unui regim care se bazează pe principiul potrivit căruia, atunci când o operațiune intracomunitară a început înainte de 1 ianuarie 1995, aceasta continuă să fie supusă dispozițiilor care existau înaintea acestei date.

227 Republica Polonă a citat de asemenea considerentul (6) al Regulamentului nr. 60/2004. În opinia sa, acesta ar conține o motivare specifică a articolului 5 din regulamentul menționat, care instituie, pentru sectorul zahărului, o măsură asemănătoare celei de la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003. Astfel, în considerentul (6) al Regulamentului nr. 60/2004 se afirmă că punctul 5 din anexa IV la actul de aderare prevede că mărfurile plasate la data aderării sub diferite tipuri de regimuri de suspendare sunt scutite de taxe vamale atunci când sunt puse în liberă circulație, în cazul în care îndeplinesc anumite condiții. De asemenea, se afirmă că, în sectorul zahărului, riscul ca această posibilitate să fie utilizată în scopuri speculative este mare și că acest lucru i-ar autoriza pe operatori să se sustragă de la obligația, instituită în regulament, de a elimina de pe piață, pe speze proprii, surplusul de zahăr sau de izoglucoză identificat de autoritățile din noul stat membru ori de a plăti unele taxe, în cazul în care nu pot prezenta dovada eliminării acestor cantități. În sfârșit, în considerentul menționat se arată că este, prin urmare, necesar ca produsele care prezintă un astfel de risc să facă obiectul unor taxe vamale la data la care sunt puse în liberă circulație.

228 Cu toate acestea, existența unei motivări exprese pentru o măsură ulterioară asemănătoare celei prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 nu permite să se anticipeze care este răspunsul la întrebarea dacă lipsa unei precizări similare în acest din urmă regulament implică în mod necesar că motivarea sa este insuficientă în ceea ce privește măsurile prevăzute la articolul 3 din acesta.

229 Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie ca aceste măsuri să fie plasate în contextul lor. Astfel cum reiese din cuprinsul considerentului (3) al Regulamentului nr. 1972/2003, unul dintre obiectivele esențiale ale acestui regulament este acela de a evita riscul devierii traficului comercial care ar putea perturba organizarea comună a piețelor, risc generat de constituirea de stocuri excedentare.

230 Atingerea acestui obiectiv este asigurată, în logica Regulamentului nr. 1972/2003, prin aplicarea taxei prevăzute la articolul 4 din regulamentul menționat asupra stocurilor excedentare existente în noile state membre, considerentul (3) al regulamentului în cauză cuprinzând o referire expresă la caracterul adecvat al acestei taxe în ceea ce privește atingerea obiectivului amintit.

231 Or, în ceea ce privește produsele supuse unui regim suspensiv care provin din noile state membre, rolul articolului 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 este numai acela de a completa sistemul de taxare a stocurilor excedentare instituit prin articolul 4 din regulamentul menționat și, mai precis, de a asigura efectul util al acestei dispoziții.

232 Astfel, în ceea ce privește produsele în cauză care provin din noile state membre, este evidentă necesitatea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 pentru a completa sistemul de taxare, dat fiind că, astfel cum a fost subliniat la punctele 191-193 de mai sus, în lipsa acestor măsuri, este clar că orice agent economic care deține produse în cazul cărora ar putea fi aplicată taxa instituită la articolul 4 din regulamentul menționat s-ar putea sustrage obligației de a plăti această taxă plasând produsele în cauză sub unul dintre regimurile vamale menționate la articolul 3 din acest regulament într-un alt stat membru.

233 Rezultă că, în ceea ce privește produsele în cauză care provin din noile state membre, măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 reprezintă numai o alegere tehnică a Comisiei destinată să asigure efectul util al articolului 4 din regulamentul menționat, această din urmă dispoziție fiind, la rândul său, principala alegere tehnică a Comisiei pentru a-și atinge obiectivul, care constă în evitarea formării de stocuri excedentare în noile state membre.

234 Prin urmare, se impune concluzia că, având în vedere jurisprudența citată la punctele 216 și 217 de mai sus, Comisia nu era obligată să motiveze într-un mod mai detaliat necesitatea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, dat fiind că motivarea regulamentului menționat identifică în mod expres obiectivul

prevenirii constituirii stocurilor excedentare și necesitatea instituirii unui sistem de taxare a respectivelor stocuri [considerentul (3)], precum și situația generală care a determinat adoptarea acestui regulament [considerentul (1) coroborat cu considerentul (3)]. Motivarea în cauză trebuie, așadar, să fie considerată ca fiind suficientă în această privință.

235 Această concluzie este confirmată de contextul în care a fost adoptat Regulamentul nr. 1972/2003. Astfel, Republica Polonă nu contestă că a fost asociată în mod semnificativ în cadrul procesului de adoptare a regulamentului menționat, participând ca observator la diverse reuniuni ale comitetului care a discutat în legătură cu adoptarea acestuia. În plus, Republica Polonă a avut un schimb intens de corespondență cu Comisia în legătură cu aceste aspecte. În sfârșit, astfel cum reiese din dosar, Comisia și-a exprimat disponibilitatea pentru a discuta diferitele aspecte referitoare la regulamentul menționat și pentru a lua în considerare posibilitatea unor eventuale modificări, înaintea adoptării acestui regulament.

236 Trebuie subliniat de asemenea că, astfel cum reiese din dosar, Comisia a discutat în mod specific cu Republica Polonă, pe de o parte, aspectul dacă adoptarea măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 se încadra în sfera competenței pe care o are respectiva instituție în temeiul articolului 41 din Actul de aderare și, pe de altă parte, motivele care au stat la baza adoptării măsurilor amintite.

237 Pe baza considerațiilor de mai sus, urmează ca prezentul motiv să fie respins.

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime

— Argumentele părților

238 Republica Polonă susține că măsurile prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003, prin faptul că supun anumite produse unor taxe la import superioare celor care rezultă din regimul vamal preferențial care exista în cursul perioadei imediat anterioare aderării sale la Uniunea Europeană, au fost adoptate cu încălcarea principiului protecției încrederii legitime.

239 Republica Polonă consideră că atât aceasta, cât și agenții economici polonezi puteau avea o speranță legitimă că procedura aplicabilă în cazul mărfurilor care vor fi depozitate temporar, sau care se vor încadra în unul dintre regimurile vamale, sau vor fi transportate în interiorul Comunității extinse începând cu data de 1 mai 2004 se va desfășura în conformitate cu principiile stabilite la punctul 5 din anexa IV la Actul de aderare și că, în orice caz, taxele vamale în vigoare la 30 aprilie 2004 nu vor fi majorate după data aderării, nici măcar cu titlu de măsură tranzitorie.

240 În această privință, Republica Polonă consideră că, deși principiul protecției încrederii legitime nu poate exclude anumite schimbări și adaptări la condițiile care vor evolua în viitor, măsurile tranzitorii în cauză depășesc totuși nivelul unei adaptări și constituie o nouă reglementare a situației, care era anterior reglementată de Actul de aderare.

241 Republica Polonă consideră că, în apărarea sa, Comisia admite că agenții economici avizați nu puteau prevedea adoptarea actului atacat și subliniază că aceasta se limitează la a afirma că acești agenți economici își puteau adapta activitatea la cerințele care decurgeau din acest act. Or, pe de o parte, Regulamentul nr. 1972/2003 nu era publicat în limba polonă înaintea aderării și, pe de altă parte, eventuala adaptare a agenților economici la măsura în litigiu putea consta fie în restrângerea activității comerciale a

acestora, realizată, așadar, în detrimentul activității lor comerciale normale, fie în plata taxelor la import *erga omnes*.

242 În plus, ar fi lipsite de fundament argumentele Comisiei privind obiectul instituirii taxelor la import al căror cuantum corespunde taxelor *erga omnes*, întrucât respectivele taxe nu ar avea nicio legătură cu prevenirea activităților speculative.

243 În sfârșit, orice referire făcută la Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, pentru a justifica măsura atacată ar fi total neîntemeiată, întrucât hotărârea menționată nu ar privi nicio dispoziție similară celei cuprinse în articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003.

244 Comisia contestă argumentele Republicii Polone.

— Aprecierea Tribunalului

245 Trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, principiul protecției încrederii legitime nu poate fi invocat împotriva unei reglementări comunitare decât în măsura în care Comunitatea însăși a creat anterior o situație care ar putea da naștere unei încrederi legitime (a se vedea Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, punctul 31 și jurisprudența citată).

246 Or, trebuie subliniat că, în speță, Comunitatea nu a creat anterior o situație care ar putea da naștere unei încrederi legitime în ceea ce privește Republica Polonă sau agenții economici polonezi.

247 În primul rând, Comunitatea nu a lăsat să se înțeleagă în niciun mod în mediile interesate, prin vreo acțiune sau vreo inacțiune, că nu vor fi adoptate, cu ocazia extinderii care a avut loc la 1 mai 2004, măsuri tranzitorii care să asigure în special efectul util al măsurilor destinate să evite apariția unor perturbări pe piața comună cauzate de constituirea de stocuri excedentare.

248 Apoi, trebuie subliniat că orice agent economic care dă dovadă de o diligență normală care a plasat produse sub unul dintre regimurile menționate la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 înainte de 1 mai 2004 trebuia să știe, după ce Actul de aderare a fost publicat în Jurnalul Oficial, că, în temeiul articolului 41 primul paragraf din actul menționat, Comisia era abilitată să adopte măsuri tranzitorii în vederea adaptării regimurilor existente în noile state membre la organizarea comună a piețelor, măsuri care puteau, după caz, să aibă repercusiuni asupra stocurilor excedentare deja constituite la momentul publicării Regulamentului nr. 735/2004, precum și asupra produselor supuse unui regim suspensiv (a se vedea în acest sens Hotărârea Weidacher, punctul 89 de mai sus, punctul 33). În plus, măsurile avute în vedere în speță fuseseră comunicate de Comisie Republicii Polone în cadrul comitetului care a dezbătut aspectele legate de adoptarea Regulamentului nr. 1972/2003. Astfel, Republica Polonă nu poate susține că s-a adus atingere încrederii sale legitime.

249 În consecință, motivul întemeiat pe o încălcare a principiului protecției încrederii legitime trebuie respins.

Cu privire la partea a patra a acțiunii, privind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare tuturor măsurilor în litigiu

Argumentele părților

250 Republica Polonă subliniază că, în pofida cerințelor stabilite la articolul 41 din Actul de aderare, măsurile în litigiu nu contribuie la facilitarea tranziției Poloniei către sistemul ce rezultă din punerea în aplicare a politicii agricole comune potrivit condițiilor definite în Actul de aderare. Aceste măsuri ar avea numai rolul de a proteja Comunitatea celor 15 împotriva concurenței legate de afluxul de produse agricole care provin din noile state membre, ținând seama de potențialul agricol al acestora.

251 În primul rând, Republica Polonă susține că articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 determină aplicarea, în cazul produselor agricole importate în Comunitatea celor 15 din Polonia, a unor taxe la nivelul taxelor vamale comunitare *erga omnes*, fără a prevedea aplicarea de taxe în situația inversă. În al doilea rând, aceasta arată că măsurile prevăzute la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 stabilesc obligația deținătorilor polonezi de stocuri excedentare de a plăti taxe al căror cuantum depășește în mod semnificativ profitul care poate fi realizat în urma unor operațiuni speculative. În al treilea rând, Republica Polonă subliniază că măsurile care figurează la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 o obligă să instituie taxe în ceea ce privește deținătorii de stocuri excedentare de produse agricole în legătură cu care nu există un risc de realizare a unor operațiuni speculative și în legătură cu care nu a fost constatată existența unor stocuri excedentare la nivel național. Republica Polonă consideră că, în aceste condiții, nu se poate ajunge decât la concluzia că scopul real al măsurilor în litigiu este acela de a proteja Comunitatea celor 15 de concurența legitimă a agenților economici din noile state membre, ceea ce ar constitui un abuz de putere din partea Comisiei.

252 Comisia consideră că prezentul motiv trebuie respins.

Aprecierea Tribunalului

253 Trebuie constatat că, în cadrul prezentului motiv, Republica Polonă nu face decât să rezume din nou afirmațiile care figurează în celelalte părți ale cererii sale și care au fost deja examinate în cadrul prezentei hotărâri.

254 Prin urmare, trebuie să se constate că acest motiv nu prezintă un caracter autonom și, în consecință, trebuie să fie respins, pentru identitate de rațiune, împreună cu motivele al căror rezumat îl constituie.

255 Rezultă din tot ceea ce precedă că acțiunea trebuie să fie respinsă în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

256 Potrivit articolului 87 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Republica Polonă a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată, conform concluziilor Comisiei.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă)

declară și hotărăște:

1) Respinge acțiunea.

2) Obligă Republica Polonă să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și cheltuielile de judecată efectuate de Comisie.

Tiili Dehousse Wiszniewska-Białecka

Jürimäe Soldevila Fragoso

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 10 iunie 2009.

Semnături

Cuprins

Situația de fapt . . . . . II - 1555

Procedura . . . . . II - 1560

Cu privire la admisibilitate . . . . . II - 1562

Argumentele părților . . . . . II - 1562

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1566

Cu privire la fond . . . . . II - 1575

Cu privire la a doua parte a acțiunii, referitoare la o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare măsurii menționate la articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1972/2003 . . . . . II - 1577

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 41 din Actul de aderare și a principiului proporționalității . . . . . II - 1579

— Argumentele părților . . . . . II - 1579

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1581

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate . . . . . II - 1589

— Argumentele părților . . . . . II - 1589

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1591

Cu privire la a treia parte a acțiunii, referitoare la o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta adaugă șapte produse în lista de produse de la articolul 4 alineatul (5) a opta liniuță din Regulamentul nr. 1972/2003 . . . . . II - 1593

Argumentele părților . . . . . II - 1593

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1595

Cu privire la prima parte a acțiunii, privind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004 în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare măsurilor prevăzute la articolul 3 din Regulamentul nr. 1972/2003 . . . . . II - 1599

Cu privire la primul motiv, întemeiat pe încălcarea principiului liberei circulații a mărfurilor . . . . . II - 1603

— Argumentele părților . . . . . II - 1603

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1605

Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe lipsa de competență a Comisiei și pe încălcarea articolelor 22 și 41 din Actul de aderare . . . . . II - 1606

— Argumentele părților . . . . . II - 1606

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1607

Cu privire la al treilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului nediscriminării pe motiv de cetățenie sau naționalitate . . . . . II - 1609

— Argumentele părților . . . . . II - 1609

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1610

Cu privire la al patrulea motiv, întemeiat pe lipsa sau pe insuficiența motivării . . . . . II - 1612

— Argumentele părților . . . . . II - 1612

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1613

Cu privire la al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului protecției încrederii legitime . . . . . II - 1619

— Argumentele părților . . . . . II - 1619

— Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1620

Cu privire la partea a patra a acțiunii, privind o cerere de anulare a Regulamentului nr. 735/2004, în măsura în care acesta supune șapte produse suplimentare tuturor măsurilor în litigiu . . . . . II - 1622

Argumentele părților . . . . . II - 1622

Aprecierea Tribunalului . . . . . II - 1623

Cu privire la cheltuielile de judecată . . . . . II - 1623